

Returadresse:
Norges Sjakkforbund

03375 AS SK
RINDALSHOLT PER-ARNE
FRØYDISVEI 17 A
1185 OSLO 11

58

Available
in December

Chess Informant

1993

MONOGRAPHS

A 29	ENGLISH	Kortchnoi
B 12	CARO-CANN	Seirawan
C 18-19	FRENCH	Kortchnoi
C 43	PETROFF	Yusupov
C 89	MARSHALL ATTACK	Anand
A 34	ENGLISH	Beliavsky, Mikhalchishin
A 86-89	DUTCH	Gurevich
C 42	PETROFF	Yusupov
D 44	QUEEN'S GAMBIT	Beliavsky, Mikhalchishin

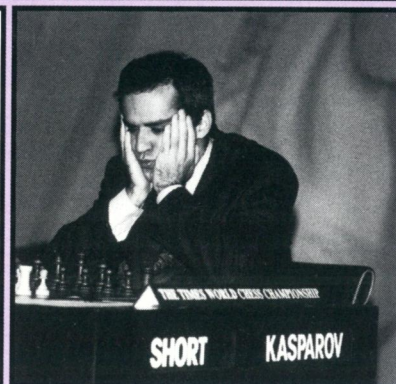
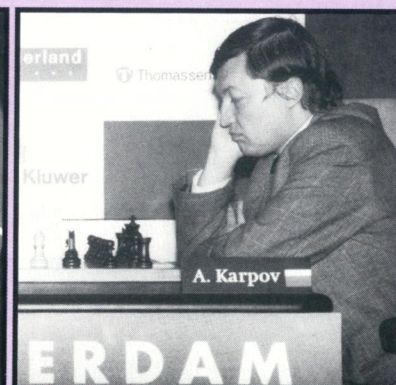
Chess Informant

© Falch Hurtigrtrykk, Oslo

Nr. 7 1993

NORSK SJAKKBLAD

Sjakkverdenen er splittet. Hovedaktørene er: Nigel Short (øverst til venstre), deretter Anatolij Karpov, Jan Timman og Garri Kasparov.

NORSK SJAKKBLAD

Norges Sjakkforbunds adresse:
Frennings vei 3, 0588 Oslo 5
Tlf. (NSF/NSFU): 22 15 12 41
Telefax: 22 71 00 07

Redaktører:
Jonathan Tisdall & Marianne Hagen

Medarbeidere i denne utgaven:
Ingrid Dahl, Einar Gausel,
Nils R. Grotnes, Thor-Geir Harestad,
Øistein Magnussen, Ian Rogers

Ansvarlig for forbundsstoff:
Johs. R. Kjekem

Redaksjonsadresse: Heimdalsgt. 27C,
0561 Oslo 5. Tlf/fax: 22 68 54 18

Norsk Sjakkblad utkommer med åtte utgaver
årlig og er medlemsblad for

NORGES SJAKKFORBUND

Synspunkter som fremføres i Norsk
Sjakkblad er ikke nødvendigvis i samsvar
med Norges Sjakkforbunds offisielle syn.
Abonnementspris for ikke-medlemmer: Kr.
220,-. Utenfor Norden: Kr. 280,-.

INNHOOLD

4-landskamper.....	3
Stillingen i NGP.....	5
VM-sjakk.....	8
Leserside.....	24
Norge rundt.....	26
Verden rundt.....	30
NGP-resultater.....	34
Noen nye bøker.....	39
Dessuten Kombinasjoner (25), Forbundsnytt (40), Terminliste (42) og T-info (46).	

Frist for stoff til neste nr.: 29. november

Verden rundt

Mange lesere vil nok synes at det blir litt vel mye politikk og skandaler i denne utgaven, men med det uhorste kaoset som nå rår i sjakkens verden, er det spesielt viktig å holde seg informert. Det er ikke lett å skaffe seg "inside"-informasjon i Norge, men jeg håper med rapportene fra de to rivaliserende VM-matchene å gjøre mitt til at alle sidene ved splittelsen i sjakkverdenen blir kjent. Ensidige reportasjer fører bare til flere konflikter av den typen som har brakt FIDE til konkurransens rand.

For å skryte litt: Jeg har dekket VM-matcher i over 10 år, men aldri har jeg jobbet så hardt som med årets match(er). I denne utgaven vil du få nyheter fra mange forskjellige kilder: PCA- og FIDE-tillitsvalgte, sekundantene til spillerne, spillerne selv, førstehåndsrapporter fra London, Holland og Indonesia. Jeg håper du får glede av det.

Norge rundt

Seriesjakken er i gang igjen, men resultatene kommer ikke med før i neste nummer av NSb. Flere andre artikler måtte også finne seg i å bli lagt på is et par uker til, slik som neste kapittel i sagaen om "Den norske varianten", Elementært, min kjære.. og gode bidrag til Sjakkforum.

Vi kommer forøvrig snart til å ta fatt på vårt fjerde år med Norsk Sjakkblad og håper å høre fra lesere som har idéer til nye artikkelserier e.l.

PS: Klubbaviser etterlyses.

JT

Bilder: Fra Karpov-Timman-matchen:
Thor-Geir Harestad. Resten: MH.

Produsert ved hjelp av *Express Publisher*
2.03 og *ChessBase 4.0* Opplag: 3600.

Moss

2x4-landskamp

Av Sheila Barth Berntsen

Årets landskamper for juniorer og kadetter og for jenter ble noe spesielt da de for første gang ble arrangert samtidig. I forbindelse med Moss Schakkklubs 75-årsjubileum, ble de 64 spillerne innlosjert på Moss Hotell. Og, mens vi snakker om arrangørene; Espen Andersen og resten av mossestabene gjorde en god jobb. De fikk det beste ut av svært små midler. Spillerne var der først og fremst for å spille god sjakk, og kan ikke skyldes på spillelokalet for alle de merkelige trekkene som ble utført. Det er likevel helt klart at man kunne lagt ned mye mer arbeid i det sosiale rundt turneringen. Men jeg tror at for eksempel sightseeing i Moss er ganske nyttesløst. For det første er det noen som påstår at det lukter der (noe jeg stiller meg helt uforstående til), og for det andre har ikke Moss noe å vise frem. Danskene savnet nok sightseeingen sterkt, for

i mangel av noe annet, brukte de en hel film på bilder av mosselukta.....

Og nå, over til Alvoret. Det så i hvert fall alvorlig ut for Norges gutter i den første runden. De klarte å samle halvannet poeng på de ti partiene mot Finland. Roy Fyllingen tapte overraskende fort, men det var kanskje å foretrekke fremfor den langsomme piningen de fleste nordmennene gjennomgikk. Helge Nordahl, Stein A. Aarland og Pål V. Hagesæther spilte de tre remisene som likevel ikke reddet Norge fra katastrofen. Jeg tror ikke nordmennene tapte fordi de undervurderte finnene, selv om det var svært nærliggende å tro. En som på forhånd tippet finnene som vinnere av turneringen, ville fått gode odds. At svenskene slo danskene 6½-3½ var vel ikke direkte overraskende, selv om de hadde en halv IM mindre.

De norske jentene stod for en svært god

Det var jentelaget som stod for den beste norske prestasjonen. Her ser vi (fra venstre) Norges sølvlag: Lagleder Rune Djurhuus, Nina Hagesæther, Ida Lahlum, Gro Ferkingstad, Sheila Barth Berntsen, Else Selsås og Ellen Hagesæther.

prestasjon. Vi slo tyskerne for første gang i verdenshistorien. De har alltid hatt svært høy rating og vært vanskelige å ta poeng fra, men denne gangen hadde de bare ratingen... Førstebordspilleren hadde to hundre rating-poeng mer enn meg, men jeg kan ikke akkurat si at spillet hennes imponerte. Nina Hagesæthers seier var pen, og med tre remiser vant Norge 3½-2½. Danmark og Norge pleier å kjempe om de to siste plassene, men at Sverige skulle knuse Danmark 5-1 var en stor makt-demonstrasjon.

Nordmennene møtte Danmark neste dag. 4½ poeng er akseptabelt, men en seier hadde smakt mye bedre. Selv om man var mye nærmere enn første dagen, kunne man ikke klage på glien. Helge Nordahls remis var mer enn heldig. Det samme kan sies om Leer-Salvesens seier. Aarlands seier var derimot fullt fortjent. Finnene viste at seieren mot Norge ikke var bare flaks ved å slå svenskene 6-4.

Nordkvinnene greide dessverre ikke å gjenta suksessen fra kvelden før, og 2-4 tapet for Sverige fikk oss ettertrykkelig ned på bakken igjen. Jeg vant dame etter elleve trekk

På de norske lagene spilte:

1. Roy Fyllingen, Bergens	0/3
2. Nikolai Engedal, OSS	½
3. Trond Gabrielsen, Bergens	½
4. Helge Nordahl, Bærum	2
5. Stein Arild Aarland, Stavanger	2½
6. Pål Røyset, Tromsø	1
7. Pål V. Hagesæther, Hauge	1½
8. Bjarte Leer-Salvesen, Kr.sand	2
9. Kenneth Gvein, OSS	½
10. Leif E. Johannessen, OSS	1½
Lagleder: Hans Olav Lahlum	

1. Sheila Barth Berntsen, Moss	3/3
2. Nina Hagesæther, Hauge	2
3. Gro Ferkingstad, Sevland	2
4. Ida Lahlum, Gjøvik	1
5. Ellen Hagesæther, Hauge	1½
6. Else Selsås, Hauge	½
Lagleder: Rune Djurhuus	

(absolutt ikke på grunn av noen briljante trekk fra min side!), men måtte vise gjennom tredve trekk til at jeg greier å holde hodet kaldt med en dame ekstra! Gro Ferkingstad var ganske passiv i åpningen, men hun er vant til å komme seg ut av slike stillinger, og fikk til slutt en fin seier. Ellen Hagesæther hadde noen fine angrepsidéer og det er synd de tre ofrede bøndene ikke resulterte i noe poeng. Else Selsås satt med et remisluttspill, var nødt til å spille på vinst for at vi skulle greie 3-3, og tapte i stedet. Danmark fikk ikke noen flere lagpoeng i denne runden, men viste likevel at Tyskland faktisk ikke lenger er så suverene siden sistnevnte vant med minste margin, 3½-2½.

I siste runde møtte de deprimerte og desillusjonerte norske juniorene og kadettene Sverige. Nikolai Engedal hadde en stilling som bare ble dårligere og dårligere. Også Roy Fyllingen og Kenneth Gvein hadde noen kjedelige tap, men de andre spillerne bidro til Norges første lagseier. Trond Gabrielsen unngikk begredelige tre tap med remisen sin, mens Pål Vegard Hagesæther spilte sin tredje remis. Resten av de sterke norske gutter vant, og oppnådde en god 6-4 seier. På tross av at Finland tapte 4-6 mot Danmark, vant de relativt klart med 4 lagpoeng (hvilket telles først) og 18½ individuelle poeng. Danskene fikk like mange lagpoeng, men tok kun 15 individuelle poeng.

Det er betenkelig fra et norsk synspunkt at selv om de beste spillerne (med unntak av Frode Elsness) deltok, klarte de likevel ikke bedre enn sesteplass. Jeg greier ikke å finne den rette kommentaren til ett poeng på ni partier på de tre øverste bordene.

Selv om det hele kan se ganske svart ut, var det flere gode enkeltprestasjoner. Stein Arild Aarland ble toppscorer med 2½ poeng, hvilket jeg synes blir enda bedre hvis vi tar hans spilleaktivitet i det siste i betraktning. Helge Nordahl og Bjarte Leer-Salvesen burde være fornøyd med sine 2 poeng. Pål Vegard Hagesæther og Leif Erlend Johannessen gjorde ikke dårlige resultater, 50% er helt akseptabelt.

De norske jentene kunne teoretisk vinne turneringen, men forskjellen på teori og praksis

4-landskamp for juniorer

	1	2	3	4	lagp.ind.p	
1. Finland	◆	4	6	8½	4	18½
2. Danmark	6	◆	3½	5½	4	15
3. Sverige	4	6½	◆	4	2	14½
4. Norge	1½	4½	6	◆	2	12

er stor. Vi vant 4½-1½ mot danskene, hvilket vi må si oss svært fornøyd med. Tyskerne tok for få poeng mot svenskene til å hindre at sistnevnte ble vinner av turneringen. 2½-3½ var et svært lite oppløftende resultat for de tyske ratingfavorittene. Svenskene vant jentelandskampen overbevisende i og med at ingen greide å ta noen lagpoeng fra dem. Jeg er fornøyd med de norske jentene. Andreplassen er god, men jeg vil ikke kalle den fantastisk. Vi fikk noen poeng vi ikke fortjente, og gav bort noen vi gjerne skulle beholdt selv. Jeg synes spillet var mer sikkert enn i de tidligere lagkampene (det hadde vært trist hvis det var omvendt) og med litt mer skjerpings neste gang, er det ikke langt til toppen.

Jeg kunne ikke tatt flere poeng, men det var bare i sisterunden at jeg spilte virkelig godt. Nina Hagesæthers og Gro Ferkingstads to poeng er absolutt ikke dårlig. Begge to spiller sikkert og vinner ofte i lange partier hvor de langsomt knuser motstanderne. Jeg synes at Ida Lahlum gjorde en respektabel jobb på 4.-bordet. Hun spilte aldeles ikke som en overnervøs førstereisjente. I forhold til det jeg tror Ellen Hagesæther er god for, skuffet hun meg noe med 50%. Men, den som virkelig har grunn til å være misfornøyd, er Else Selsås. Et halvt poeng ser lite ut, spesielt på sestebordet. Vi må imidlertid huske at hun var nødt til å spille på vinst i et remisluttspill.

Sheila Barth Berntsen - Trine Rasted
4-landskamp (3), Moss, 1993

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 Lg7 4.e4 d6 5.Sf3 0-0 6.Le2 c5 7.0-0 Sbd7?! 7...cxd4 og

....Sc6 er mer vanlig. 8.d5 a6 9.Se1 Se5? Tempotap. Kanskje 9...Te8 for å prøve å gjennomføre ...e6 skulle vært spilt. 10.f4 Sed7 10...Seg4 taper offiser etter 11.h3 Sh6 12.g4. 11.Le3 Se8 12.Sd3 e5?! 12...e6 er bedre. Nå har hvit full kontroll. 13.f5 Sc7 14.a4! Hvit skaffer seg romfordel på begge fløyene. 14...Sf6 15.Dd2 Ld7 16.a5! Det beste. Hvis sort rykker frem med b-bonden nå, får hvit større press mot a-bonden enn sort oppnår i b-linjen. 16...Tb8 17.Lh6 b5 18.axb6 Txb6 19.Tf3 Dc8 20.Th3 Te8 21.Lxg7 Kxg7 22.Dh6+ Kg8 23.g4 Sort står hjelpeløs overfor kongefløyangrepet. 23...Te7 Håper å få spilt ...Df8. 24.g5 Sce8 Nå kunne hvit selvfølgelig rett og slett ta på f6, men hun oppnår mer ved å vente. 24...Sh5 25.Lxh5 gxh5 26.f6 Se8 27.Txh5 er også tapt. 25.Dh4! Sh5 25...Kg7 26.Tf1 er også grusomt. 26.Lxh5 gxh5 27.Tg3! Truer både f6 og g6. 27...Sc7

28.g6 Te8 29.gxh7+ Kh8 30.Df6+ Kxh7 31.Dg7+ matt. En knusende oppvisning av SBB. 1-0 Kommentarer: Jonathan Tisdall

4-landskamp for jenter

	1	2	3	4	lagp.ind.p	
1. Sverige	◆	4	3½	5	6	12½
2. Norge	2	◆	3½	4½	4	10
3. Tyskland	2½	2½	◆	3½	2	8½
4. Danmark	1	1½	2½	◆	0	5

Norges Grand Prix

NGP-oversikt pr. 24. oktober 1993.

Oversikten inneholder alle turneringer til og med Lillehammer SSK's jubileums-turnering, unntatt Kalotturneringen som vi ikke har mottatt tilfredsstillende NGP-liste fra. ØM

Klasse Mester

1 Bern Ivar Bergens	58	171513130/0
2 Gausel Einar OSS	57	2317000/17
3 David Edwin Aure	49	13420/1713
4 Solem Trond Ski	34	161000/17
5 Haugli Petter Moss	29	1613000/0
6 Eilertsen Jens Steinkjer	27	170000/10
Odde Eilif Kristiansund	27	170000/10
8 Sørgerd Jan Nordstrand	25	6000/136
Weierød Reidar Tønseb.	25	1010000/5
10 Øgaard Leif OSS	24	190000/5
11 Djurhuus Rune ASKO	23	230000/0
12 Johnsen Sverre OSS	22	86000/8
13 Glenne Bjørn Erik N.str.	20	108000/2
14 Dannevig Øystein OSS	19	190000/0
15 Leer Salvesen Bjarte	19	136000/0
16 Sandum Kjell T Molde	18	100000/8
17 Egeli Per Ove Randaberg	18	171000/0
18 Moen Ole Christian OSS	18	0000/171

Klasse 1

1 Weierød Reidar Tønseberg	62	191700/1313
2 Glenne Bjørn Erik N.str.	49	231600/64
3 Sontum Jan Stovner	35	800/1755
4 Sandal Eirik Bergens	31	84200/17
5 Odde Eilif Kristiansund	30	170000/13
6 Gulbrandsen Tor N.str.	29	1910000/0
7 Leer Salvesen Bjarte	27	1710000/0
8 Mossestad Frode Førde	23	1310000/0
Solberg Joachim Moss	23	230000/0
10 Johansen Kai-Roger Sj.kam.	22	54000/13
11 Sandum Kjell T Molde	20	100000/10
Monsøy Arild Tr.hjems	20	173000/0
13 Dahle Øystein Førde	20	173000/0
14 Hagesæther Pål V. Hauge	19	172000/0

Klasse 2

1 Nilson Johnny Caissa	35	8640/134
2 Forberg Anders Kragero	32	1913000/0
Kjørsvik Gunnar Aure	32	108400/10
4 Naalsund Roar Aalesund	31	86000/17
5 Nilson Bjørn Lund Caissa	30	1610000/4
Mossestad Frode Førde	30	1713000/0
7 Klevstrand Simen OSS	29	218000/0
8 Hoem Tor W. Aalesund	28	1010000/8
Porter Ross Stavanger	28	101000/17
10 Dahle Øystein Førde	27	1710000/0

NORSK SJAKKLOTTERI 1993-94

TILLATT SALGSPERIODE: 3/7-93 TIL 1/7-94

Første salgsrunde gikk fram til 1. november, og pr. denne dato ønsket vi en tilbakemelding fra hver enkelt klubb om hvordan dere ligger an. Når dette skrives er det fortsatt altfor mange vi ikke har hørt fra, og dette er en påminnelse til disse. Så vidt vi kan bedømme er nå over en firedel av våre 40.000 lodd solgt, og mange rapporterer at de troilig greier sin kvote. Men det er også mange som har sendt lodd i retur (har de mistykket eller har de ikke forsøkt?), så det er ennå anledning for alle til å bestille flere.

Andre salgsrunde går fram til 1. februar, da vil vi igjen ha en rapport (gjerne pr. telefon) om hvordan det ligger an, slik at vi eventuelt kan treffe tiltak foran avslutningsrunden fram til sommeren. Men vi håper på at målet, utsolgt lotteri, skal være nådd før den tid.

Ialt har vi altså 40.000 lodd à kr. 20 som skal selges. For hvert lodd et klubbmedlem selger, kan klubben beholde kr. 6,-. En klubb som selger f.eks 335 lodd vil kunne tjene over 2.000 kr.

Hvis klubben selger mindre enn 10 lodd pr. medlem, regner vi det nesten som en skam, hvis en klubb selger minst 20 lodd pr. medlem, regner vi det som svært bra. Et sted midt i mellom vil være tilfredsstillende.

La oss vise et skippertak! Loddsalg er solidaritet! (Kjell Johannessen i NSb 6/93.)

DET ER NÅ JOBBEN MÅ GJØRES!

Derfor er "hvordan går loddsalget" det første som sies på hver eneste klubbkveld i høst.

Norges Sjakkforbund & Norges Sjakkforbunds Ungdom

Hærum Harald Luster	27	1710000/0
12 Hagesæther Halvard	24	175200/0
13 Danielsen Kjell Fr.stad	23	230000/0
14 Helmersen Geir Strømm.	21	210000/0
15 Tonning Erik Bergens	19	172000/0
16 Kjørsvik Tore Aure	18	171000/0
Søraas Torben Narvik	18	135000/0
14 Ovesen Karsten Sevland	22	86530/0
Svendsen Magne Lillestr.	22	170000/5
16 Petterson Pelle ASKO	19	190000/0
17 Eide Stig Omar Luster	18	108000/0

Klasse 4

1 Hjort Jens L. OSS	67	1616100/178
2 Ferkingstad Per Sevland	42	1717800/0
3 Standnes Dag Direkte	34	106100/17
4 Sele Audun Molde	33	65410/17
5 Gaasland Glenn Oksval	30	170000/13
6 Lavik Christian Fana	30	103000/17
7 Olsen Anders Kr.sund	29	8000/138
8 Eltvik Arne Molde	27	170000/10
9 Bakken Øyvind Porsgr.	26	108000/8
Jacobsen Per Gjøvik	26	108800/0
11 Danielsen Kjell Fr.stad	23	230000/0
Hovstad Olav Kongsberg	23	1310000/0
Kjerte Tommy Lillestrøm	23	230000/0
14 Tvette Bjørn Levanger	22	104000/8
15 Olsen Ole Kr. F. Porsgr.	19	190000/0
Olsen Trygve Ås	19	190000/0
Skrede Snorre Førde	19	136000/0

Klasse 3

1 Tømte Aksel Lunner	63	161300/1717
2 Wold Erik Molde	61	171700/1710
3 Engevik Bjarne Strømmen	39	19200/108
4 Dahl Torbjørn Aure	37	1710820/0
5 Leidland Jan P. Egersund	34	138000/13
6 Ferkingstad Per Sevland	33	1710600/0
7 Andersen Helge Stav.	30	1713000/0
8 Svindahl Jan Sjakkam.	27	10000/134
Hjort Jens OSS	27	65300/13
10 Lie Jostein Molde	26	130000/13
Narvøy Tore Porsgrunn	26	16000/64
12 Danielsen Kjell Fr.stad	23	230000/0
Egeland Finn OSS	23	230000/0

PCA-VM:

Kasparov suvereren

Under the auspices of
The Professional Chess Association

Av Jonathan Tisdall

I "The Times World Championship", den uoffisielle VM-matchen arrangert av PCA (Professional Chess Association, som ble opprettet av Short og Kasparov), ledet etter fire partier Garri Kasparov (30) 3½-½ over Nigel Short (28).

PARTI 5

16. september: Det femte partiet begynner som alle andre: Teppet går opp på Savoy Theatre og avdekker en tversoversløyfebekledt Ray Keene som holder en kort tale og introduserer turneringsdommerne, og Jurij Averbakh starter klokken.

Kasparov spiller frem "feil" bonde (1.d4) bare for å konstatere at Short har gjort hjemmelekse sine. Nigel bruker bare elleve minutter på å tvinge Kasparov til remis.

Partiet kan avskrives som et rekognoseringsstokt for Kasparovs del, der han vil sjekke hva slags åpninger Short har forberedt, for så å sette sekundantene sine på saken. Men likevel, et oppmuntrende resultat for hjemmepublikumets favoritt.

Dagens sitat fra pressekonferansen etter partiet: Kasparov: Matchen er ikke jevn, jeg har måttet spille fem partier og Nigel bare fire.

PARTI 6

18. september blir en spennende dag. Kasparov blir åpenbart tatt på senga av Shorts skifte til

Sozin-varianten mot Najdorf. Ingen av spillerne går inn i det som av teorien er ansett som best - Nigel velger en uestetisk variant som forplikter ham til å angripe for fulle muggen. Fra stormesteranalyserommet hyles det opp om at Short står til vinst. Ved brettet kan ikke Kasparov se noe forsvar og pådrar seg en halsbrekkende tidsnød. Nigel velger de voldsomste trekkene han kan finne, men får bare evig sjakk. Rasjonnelle analyser senere avslører at Kasparovs stilling nok ville ha holdt, selv om Short kunne ha plaget ham mer enn han gjorde. Kasparov var på sin side overbevist om at han sto til tap helt til han fikk se Shorts analyser i "The Times" dagen etter!

PARTI 7, 8 OG 9

21. september til 25. september: En merkeuke hva publisitet og kontrovers angår. Det begynte uskyldig med celebret besøk i teateret; I 20 minutter bivåner selveste Prinsesse Diana sjakkspillingen fra Kongebalkongen. På pressekonferansen medga Kasparov med et skjelsk smil at han dessverre hadde vært for oppslukt av trekongene og dronningene på brettet til å få sett ordentlig på den ekte majestetten.

Mer oppstyr ble det da nyheten ble kjent om at Nigel Shorts høyt verdsatte rådgiver Lubosh Kavalek hadde reist fra London. Allerede fra det andre partiet hadde man lagt merke til at Kavalek liksom ikke var "helt med", han visste aldri hvor Short var hen, eller hva han holdt på

med. Da han forsvant helt etter det tredje partiet, fikk den spanske journalisten Leonxo Garcia blod på tann, og innhentet til slutt bevis på ikke alt var som det skulle i Short-leiren fra den spanske hoveddommeren Carlos Falcon.

Da Falcon satte i gang klokkene for det femte partiet, hilste han som vanlig Short med ordene "Jeg skal ønske deg lykke til fra din sekundant, Lubosh Kavalek." Falcon ble litt bekymret da det så ut til at dette opprørte Short og spurte Shorts delegasjonsleder Michael Stean til råds. Han fikk til svar at hilsningene måtte opphøre.

Når det har gått så langt at man til og med nekter å motta lykkeønskninger fra en viktig (eks-)hjelper, må forholdet virkelig ha surnet.

Da jeg snakket med Kavalek, hjemme i Reston, Virginia, fortalte han at denne hilsningen hadde begynt som en spøk under kandidatmatchen mot Karpov, men utviklet seg snart til et ritual. Falcon hadde forøvrig vært dommer ved alle av Shorts matcher siden.

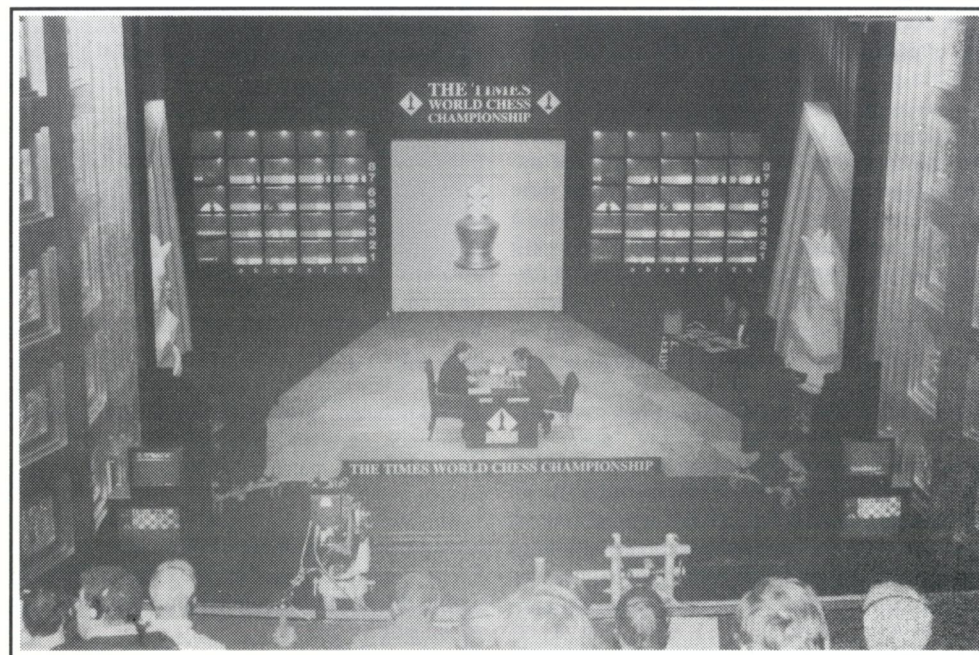
Nå som spanjolenes avsløringer var offentlige, begynte det å komme flere opplysninger. I

BBC2's matchprogram ble Dominic Lawson, Nigel Shorts venn og talerør (forøvrig redaktør av "The Spectator" og sønn av tidligere finansminister Nigel Lawson) utspurt om forsvinningsnummeret til Shorts hovedsekundant. Refrenget om at Kavalek måtte reise pga. "et familieanliggende", ble gått bort fra, og det kom frem at han faktisk var blitt bedt om å reise.

Den overveiende unisone reaksjonen på dette var gru. Short-leirens gjennomgangstema om at det var bra for Short å bli kvitt sin sekundant, virket hjerteløs.

Både Shorts manager Stean og Lawson gikk detaljert inn på hvordan de følte at Kavalek ikke lenger hadde noe å gi Short. Lawson sa at Short "allerede hadde absorbert det han trengte fra Kavalek" og at hjelpen fra sekundantene Robert Hübner og Jon Speelman var tilstrekkelig for Short til å foredle disse idéene. Kavaleks verdi som psykisk støtte ble trivialisert av Lawson, som hevdet at Nigel ikke lenger trengte "et klapp på ryggen og en tur i parken"

Disse bemerkningene opprørte særlig mange

I Savoy Theatre.

stormestere, særlig ettersom Lubosh ikke var tilstede for å forsvare seg, og dessuten utviste takt og omtenkning ved ikke å uttale seg til pressen.

Kavalek har hatt stor betydning for Short ved de tidligere matchene, ikke bare pga. sine sjakklige egenskaper, men fordi han har medvirket til at Short har blitt sterkere mentalt, noe ikke minst Nigel Short, hans kone Rea og Dominic Lawson har understreket i flerfoldige intervjuer.

PARTI 7

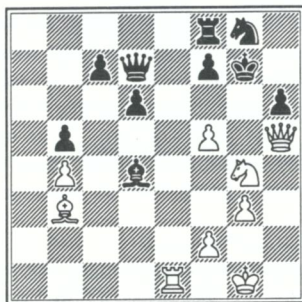
Ved brettet ble det syvende partiet en meget deprimerende opplevelse for utfordreren, som igjen ble sakte, men sikkert utspilt i Anti-Marshall. Det virker ikke som om Short har problemer med selve åpningsfasen, men blir offer for Kasparovs tålmodige erfaring med slike stillinger. Selv om partiet var Kasparovs beste så langt i matchen, kan det langtfra kalles feilfritt. Hadde Short hatt hodet med seg mot slutten, kunne han straffet en slurvfeil fra Kasparov og sluppet unna med remis.

Bare Kasparov var tilstede på pressekonferansen umiddelbart etter partiet; taperen får lov til å slikke sine sår i ensomhet. Verdensmesterens energiske sjarm var i dag erstattet av en mer kampklar selvsikkerhet. Da han gjentatte ganger ble spurt om ikke matchen ville miste nyhetens interesse som en følge av hans store ledelse, var Kasparov nådeløs: "Jeg kan huske å ha sett tungvektsboksekamper som var over i løpet av et minutt og 30 sekunder, men det forhindrer ikke at folk vil se den neste kampen... Jeg spiller en verdensmestermatch og vil beholde tittelen min. Hvis kampen ikke er så jevn som folk skulle ønske, er det synd, men det er ingenting jeg kan gjøre for dem."

Kasparov har ingen medlidenhet med FIDE heller. På spørsmål om mulighetene for en gjenforeningsmatch med FIDEs verdensmester: "Vi spiller en verdensmesterskapmatch, ikke en veldedighetsturnering. Jeg skal spille mot den rettmessige utfordreren fra PCAs egen verdensmestersyklus, som vi er i ferd med å organisere, ikke mot en fra en rivaliserende organisasjon" raste Kasparov. Kasparov regner det

altså allerede som sikkert at tittelen er hans, og Short må gjøre mye for å få ham på andre tanker.

Vi går inn i partiet i det 35. trekket:

35. Sxh6!! Lf6 35...Sxh6 36. Dg5+ Kh7 og hvit kan velge mellom:

A) 37. Lc2 Lf6 (37...f6 38. Dg6+ Kh8 39. Dxh6+ Kg8 40. Te4) 38. Dxf6 Te8 39. Te6! Sg8 40. Dh4+ Kg7 41. f6 Kf8 42. Dh7;

B) 37. f6 Lxf2+ 38. Kxf2 Df5+ 39. Dxf5+ Sxf5 40. Lc2 Kg6 41. g4 ble angitt av Kasparov, men Speelmans 37. Lc2 ser mer effektivt ut.

36. Lxf7! og Short rakk å gi opp før klaffen falt. Etter 36...Txf7 følger 37. Dg6+ og Dxc8 matt, eller 36...Sxh6 37. Dg6+ Kh8 38. Dxh6+ matt.

PARTI 8

23. september. Dette partiet skulle vise seg å bli matchens beste, og kanskje også det beste partiet i noen match tidligere. Jeg har faktisk ikke truffet noen som ikke har ansett det for å være en moderne klassiker. Kasparov forsvarte seg så godt som overhodet mulig. Selv ikke flere dager senere var det påvist noen klar vinst, selv om det ble konstatert et par unøyaktigheter mot slutten. Dette ble et spennende parti av fantastisk høy kvalitet og man håpet at matchen etter dette skulle bli jevnere.

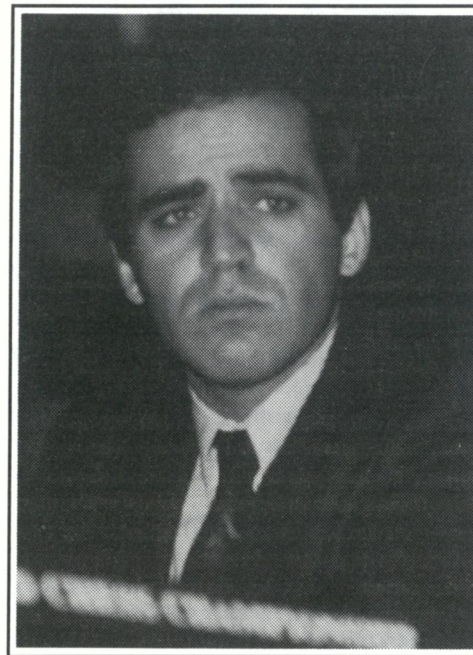
Etter partiet var Kasparov full av beundring for Shorts angrep: "Det var helt fantastisk. Jeg trodde det skulle bli et udødelig parti med meg på gal side av brettet."

Kjære NSb-leser, fortvil ikke om du ikke finner

det 8. partiet i dette nummeret. Det er et så godt parti at det fortjener utførlige analyser, noe vi ikke hadde plass til å få med her. Derfor sparer vi like gjerne hele godbiten til julenummeret. Gled dere! Red.

PARTI 9

25. september. I England kan man vedde på de mest utrolige ting, og bookmakerfirmaet William Hill har endelig begynt å registrere interesse for matchen, men ikke av den typen Short kunne ha ønsket. Da ingen hadde vært villige til

Eksempel på Kasparovs blick

å vedde på at Short skulle vinne matchen, trass i stadig økende odds, tilbød Hill 3-1 i odds på at Nigel ikke kom til å vinne et eneste parti. Og DET var det mange som satset pengene sine på...

På brettet senker tungsinnet seg over England. Hvorfor Short bestemmer seg for å repetere åpningsvalget fra det femte partiet, er et mysterium. Det fungerte selvfølgelig fantastisk da, men Kasparovs stolthet og grundige åpningsforberedelser er legendariske. Når han får

seg en nesestyver kan du stole på at han ikke vil la det skje igjen, og du gjør lurt i å befinne deg et annet sted. Da Short gjentok nyheten i det 10. trekket sendte Kasparov ham et stålblick over brettet, og et par sekunder greide han ikke helt å skjule et bestialsk smil. Han gjorde et nytt svartrekk og Short gikk snart i tenkeboks i over en time.

Kasparov kunne tvunget ham til resignasjon ved flere anledninger, men "foretrakk" å vente. En serie slurvetrekk fulgt av en tåpelig tabbe satte Short i stand til å stikke av med remis selv om han stod to bønder under. Men den gang ei. Rasende stormestere rev seg i håret og spurte seg hvorfor Short spilte videre når han allerede var mentalt innstilt på tap.

Etter partiet: Kasparov er bemerkelsesverdig dempet til en mann som nettopp har skaffet seg en 5-poengsledelse å være. Han virker trøtt og er rimeligvis færete over sin usle teknikk. Hans vurdering av Shorts sjanser i matchen: Ikke særlig gode. Praktisk talt ingen - jeg kan ikke forestille meg at jeg skulle tape seks partier."

PARTI 10

28. september. Et tragisk parti for Shortsympatisører. Åpningsspillet går heller dårlig for Short, men han får øye på en elegant idé som Kasparov ikke tar helt på alvor. Lullet inn i en god stilling og med en enorm ledelse i matchen, sluker Kasparov rått åttet Short har kastet ut, i form av et posisjonelt dronningoffer. Han får en elendig stilling, men hans desperate rundkast i tidsnøden gir Short så mye å tenke på at Kasparov kan sno seg unna med remis. Men i dag var det egentlig ingen formildende omstendigheter for Nigel.

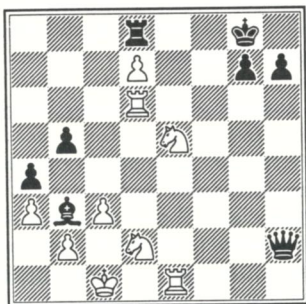
Nærmere analyser av partiet viser at mange av de "enkle" vinstene han overså, ikke var så enkle likevel, men en av dem var så soleklar at Nigel ikke kunne vri seg unna dersom han hadde kostet på seg litt selvkritikk. På pressekonferansen trakk Nigel skuldrene over denne siste skuffelsen og kalte Kasparov "en veldig sleip fyr".

Kasparov innrømmer at han er svært trøtt, delvis pga. intensiteten i partiene, og delvis

pga. de politiske problemene hjemme i Moskva.

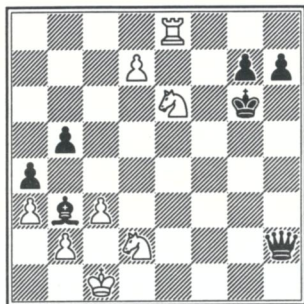
N. Short - G. Kasparov
London (10), 1993

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Lc4 e6 7.Lb3 Sbd7 8.f4 Sc5 9.Df3 b5 10.f5 Ld7 11.fxe6?! fxe6 12.Lg5 Le7 13.0-0-0 0-0 14.e5 Sfe4? 14...Sd5! 15.Lxe7 Sxe7 16.De3 d5 med fordel til sort pga den passive Lb3 og den svake bonden på e5. Dette bekymret Short, men han følte at han ikke hadde noe valg. Kasparov hadde feilbedømt dronningofferet, så han hadde ikke lagt merke til dette. 15.Lxe7 Dxe7 16.Sxe4!! Presist beregnet av Short lang tid i forveien. 16...Txf3 17.exd6 Sxb3+ 18.Sxb3! Df8 19.gxf3 Dxf3 20.Sec5 Lc6 21.The1 e5?! 21...Ld5 ser bedre ut da d-bonden beholdes under kontroll; i hvert fall koster det ikke mer enn en kvalitet og unngår den forferdelige partifortsettelsen. Men Kasparov følte at han stod til tap etter dronningofferet, og var fortsatt i sjokktilstand. 22.d7 22.Txe5?? Df4+ 22...Td8 23.Td6 a5! Slik gjørmer man til en desperat stilling. 24.a3 24.Sxa5 Df4+ 25.Kb1 (25.Td2 Lxd7 26.Sab7 Tb8) Db4 26.Txe5 Txd7 (26...Dxa5 27.Txc6 Dd2 28.a3) 27.a3 virker godt for hvit, men nødvendig komplisert. 24...a4 25.Sd2! 25.Sa5 Ld5 og sort kan kanskje trøste seg litt med å se på hvits merkelige springerplasseringer, men også dette burde være godt for hvit. 25...Dg2 26.c3 Ld5 27.Sd3 Lb3 28.Sxe5! 28.Txe5 h6! 29.Te8+ Kh7 30.Txd8?? Dg1+ 28...Dxh2

29.Sc6! Dxd6 30.Te8+! Kf7 31.Sxd8+ Kg6 32.Se6! Går for gull. Selvfølgelig så Short

32.Te6+ Lxe6 33.Sxe6 Dxe6 (33...Dxd7? 34.Sf8+) 34.d8D og hvit burde vinne, men han syntes at det var mindre effektivt enn partifortsettelsen. 32...Dh2!

32...Dxd7 33.Sf8+ Kf7 34.Sxd7 Kxe8 og hvit vinner sluttspillet. 33.Sf4+ 33.d8D?? (angitt av flere kilder som en enkel vinstmetode! Men: 33...Dg1+ 34.Sf1 Dxf1+ 35.Kd2 Df2+ 36.Kd3 Lc2+ matt. Mer lovende var 33.Tf8!? (Miles) 33...Dh4! 34.Sf3! Dh1+ 35.Kd2 og hvit rømmer unna sjakkene, men Shorts valg var også overbevisende. 33...Kh6 34.Sd3 Dg1+! 35.Te1! 35.Se1? Dg4 36.Sxb3 Dxd7 og sort vinner. 35...Dg5 36.Se5?? Bakspillere kan nok ha overdrevet med tanke på hvor lett det var å vinne dette partiet, men en tittelutfordrer burde virkelig ikke overse 36.Th1+ Kg6 37.Se5+ Kf5 38.Sc6, da sort kan gi opp. 36...g6 37.Tf1 37.Sc6!? Df5 38.Se4 Dxd7? 39.Th1+ Kg7 40.Txh7+! Kxh7 41.Sf6+ "vinner", ble angitt av flere kommentatorer. Men det overlegne forsvarstrekket 38...Df4+! viser at det ikke er så enkelt. Etter 39.Kb1 Ld5!! er det ikke så greit for hvit. A) 40.Sc5 Dd2! forsvarer; B) 40.d8D Lxe4+ 41.Ka1 Lxc6 er helt sikkert godt for hvit, men ikke krystallklart. C) 40.Sd6!! gjør det fullt i d-linjen, og eliminerer eventuelle ...Dd2-forsvar. 40...Dxd6 (40...Dd2 41.Tc1 Lxc6 42.d8D Le4+ 43.Ka2 og hvit burde vinne. Men alle disse variantene er kompliserte, og kan knapt kalles enkle overseelser, dersom de i det hele tatt er overbevisende. At det vanskeligste trekket var det 40. trekket, gjorde ikke saken enklere. Etter 41.d8D Dxc6 42.Te5! Le4+ 43.Ka1 Lf5 44.Dh4+ Kg7 45.Te7+ Kf8 46.Dxh7 burde hvit vinne; 37...Le6! 38.Sf7+

38.Tf8!? Dg1+ 39.Kc2 Lxd7 (39...Lf5+ 40.Txf5) 40.Sxd7 er mye bedre for hvit. 38...Lxf7 39.Txf7 Dd5 40.Te7? Idet Short lar vinsten fordufte, har han bare fire sekunder igjen. Kasparov fant en fantastisk vinst her - se Kombinasjonssiden. 40...Dd6 41.Tf7 Dd3 42.Se4 De3+ 43.Sd2 Dd3 1/2-1/2

PARTI 11

30. september. At verdensmesteren er utslitt, er lett å se, der han sitter rødøyd og krumbøyd over brettet mens han ødelegger en hjemmeforbereid stilling med langsomt og slurvete spill. Etter partiet innrømmer faktisk en unnselig Kasparov at han føler seg tappet for krefter, men trøster seg med at Short har det på samme måte.

Nigel virker nedtrykt og irritert etter åpningen, men får etterhvert opp farten og spiller stadig bedre utover i partiet. Noen vinstsjanser skaper han også, men det blir med remis. Short forteller på pressekonferansen at han bevisst la stor vekt på hurtighet for å unngå tidsnød.

Etter pressekonferansen fikk jeg for første gang i matchen et par ord med Nigel. Shorts kroppsholdning taler for seg og bekrefter at han mener det når han sier at han føler seg selvsikker og sterk.

PARTI 12

1. oktober. Det er dårlige nyheter på bookmaker-fronten. Nå er oddsen på at Short skal vinne matchen 150-1, noe som hos Hill tilsvarer oddsen for bekreftelse på Loch Ness-monsterets eksistens. Talsmann for Hills kunne dessuten bekrefte at de fantes veddemål med høyere odds, som f.eks. (500-1) at Elvis Presley fortsatt lever, og at La Toya Jackson og Michel Jackson er samme person.

Dagens parti blir av GM James Plaskett vurdert som "et korrekt parti - matchens beste". Kasparov avduker en fiks nyhet i Najdorf-varianten og får en lovende stilling som han spolerer når han feilvurderer det sluttspillet som oppstår. Hans tre sammenhengende fribønder oppveier ikke Shorts løper, men han greier ved presist spill å holde remis.

På pressekonferansen gir Short med sin sedvanlige, rolige ironi, sin oppskrift på hvordan han skal forholde seg i resten av matchen: "Jeg skal gjøre noen gode sjakktrekk - det er hovedplanen."

PARTI 13

5. oktober. Det tradisjonsrike 13-hysteriet omga dette partiet. For dem som ikke er inne i statistikken: Den 13. verdensmesteren, som vant tittelen med sifrene 13-11, ble født 13. april, 1963 (som er delelig med 13), og tror fullt og fast på at gode ting vil skje med ham på slike dager. Det gjør ikke Short.

Nigels første Slavisk-åpning noensinne fikk Garri til å klø seg i hodet etter bare to trekk og han brukte mye tid i åpningen. Etter partiet var Kasparov sint, og klaget over at et "barnslig" tulletrekk fra hans side kostet ham vinstmuligheter. Short ville ikke gå med på at han hadde vært i fare, men innrømmet at en unøyaktighet i sluttspillet kunne gitt ham problemer. Resultat: 1/2-1/2.

PARTI 14

7. oktober. Et handlingsmettet, men skuffende parti. Short overså en iøynefallende mulighet til å spille på vinst, og Kasparov var så glad over å ha overlevd at han tilbød remis et par trekk senere - til tross for at han på det tidspunkt hadde klar fordel. Kasparov forsvarte senere det plutselige og uavklarte resultatet med at slike partier måtte komme før eller senere i en så kampfylt match.

PARTI 15

9. oktober. Kasparov øker sin ledelse til 6-0, 10 1/2-4 1/2 tilsammen, med partiets mest strøkne parti, selv om Short hjelper til litt da han kolliderer unødige fort. Likevel, et sterkt og dypt parti fra tittelforsvarerens hånd.

PARTI 16

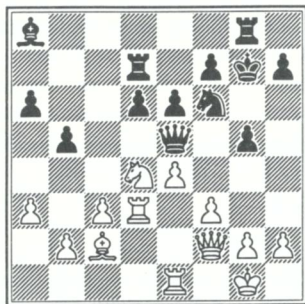
12. oktober. Enten var publikum synsk, eller så hadde de flaks. Kanskje ville de ikke gå glipp av å se hjemmefavoritten spille det som

kunne bli et av hans siste partier med hvit. I alle fall: Salen var fullpakket, til tross for den triste matchsituasjonen.

Short oppnår ikke stort med de hvite brikkene, men da Kasparov overspiller en lik stilling får Short sin gyldne sjanse. Denne gangen lar han seg ikke be to ganger. Et upresist trekk fra Kasparov straffes brutalt, og da verdensmesteren må resignere, eksploderer salen i jubel og stående ovasjoner. Atmosfæren er ubeskrivelig. Short må blunke bort en tåre og har problemer med å signere noteringsskjemaet med sin skjelvende hånd. For en match det kunne ha blitt hvis Short hadde gjort dette oftere!

N. Short - G. Kasparov
London (16), 1993

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Lc4 e6 7.Lb3 b5 8.0-0 Le7 9.Df3 Dc7 10.Dg3 Sc6 11.Sxc6 Dxc6 12.Te1 Lb7 13.a3 13.Dxg7 Tg8 14.Dh6 gir sort motspill mot g2. 13...Td8 14.f3 Hvit kunne stadig hatt Dxg7, eller det enda mer spennende 14.Sd5!? i tankene, men 14...exd5 15.exd5 Sxd5 16.Dxg7 Kd7 (16...Tf8 17.Lg5 Td7 18.Lh6 Kd8 19.Txe7! er bra for hvit.) 17.Dg4+ Kc7 18.Lxd5 Dxd5 19.Txe7+ Kb8 gir sort fabelaktig godt spill mot g2. 14...0-0 15.Lh6 Se8 16.Kh1 Kh8 17.Lg5 Lxg5 18.Dxg5 Sf6 19.Tad1 Td7 20.Td3 Tfd8 21.Ted1 21.f4?! Dc5 22.Dh4 a5 (22...d5? 23.e5 Se4 24.Sxe4 dxe4 25.Dxd8+! matter.) 23.e5 dxe5 24.fxe5 Txd3 25.cxd3 Td4! og sort står mye bedre. 21...Dc5 22.De3 Kg8 Short ventet seg dronningavbytte med remis som sannsynlig utgang. 23.Kg1 Kf8 24.Df2 La8 25.Se2 g6? Sort må bytte dronning. 26.Sd4 De5 26...e5 27.Tc3! Da7 28.Sc6 Dxf2+ 29.Kxf2 og hvit har grei fordel med press mot sorts bønder på dronningfløyen. 27.Te1! Hindrer ...d5 for godt, og forbereder f4. 27...g5 28.c3! Kg7 29.Lc2 Tg8

30.Sb3! Forbereder en fin omplassering av brikkene. 30...Kf8 31.Td4! Ke7 32.a4! Skaper svekkelser og åpner linjer på dronningfløyen. 32...h5 33.axb5 axb5 34.Tb4 B-bonden kan ikke reddes. 34...h4 35.Sd4 g4 36.Txb5 d5? Et håpløst, men bittert forsøk på å bringe Short ut av fatning. Sort måtte ha spilt 36...Dxh2+! 37.Kxh2 g3+ 38.Kg1 gxf2+ 39.Kxf2 da hvit "bare" har bonde mer og best stilling. 37.Dxh4! Dh5?! 37...gxf3 38.Sxf3 Dh5 varer lenger, men med to bønder for lite, er det nytteløst. 38.Sf5+! 1-0 38...exf5 39.exf5+ Kd8 40.Dxf6+ Kc8 41.Da6+ Lb7 42.Txb7! Txb7 43.Te7 matter. Dette var Kasparovs første tap for Short på syv år. Shorts overveldende spill i den strategiske delen av dette partiet får en til å lure på om han muligens ville gjort det bedre i matchen dersom han hadde valgt roligere åpninger.

PARTI 17-20

14. - 21. oktober. Resten av matchen var ikke helt uinteressant, men med Kasparov så langt foran var det egentlig bare Short-seiere som kunne fange den helt glødende interessen. Kasparov virket tilfreds med å smygge seg nærmere tittelen skritt for skritt. Først berget han PCA-tittelen med 12 poeng, og deretter sikret han seg vinnerandelen av premiesummen (ca. 11 av de 18 millionene) med 12½ poeng.

Det 17. partiet ble en ny Skotsk, der Kasparov igjen oppnådde en liten fordel, bare for å måtte kjempe hardt for remisen etter et spektakulært triks fra Short. Parti 18 ble en solid remis, og med en overraskende remis i det 19. partiet sikret Kasparov tittelen sin. Stillingen her var faktisk så dårlig for Short at mange trodde at

han ga opp da de så ham strekke ut hånden mot Kasparov. Matchen endte med nok en remis i det 20. partiet, selv om Short hadde spilt hardt på vinst hele partiet, og Kasparov måtte forsvare seg pinlig korrekt for å holde det.

For å glede dem som allerede hadde kjøpt billetter til partiene 21-24, ble det disse dagene spilt hurtig-, lyn- og oppvisningssjakk, og hurtigsjakkpartiene ble overført "live" på TV. Den totale seeroppslutningen for alle matchprogrammene (3 sendinger pr. parti på Channel 4, samt 1 program på BBC) lå på nesten 3 millioner seere pr. dag, et uventet høyt tall som fikk begge TV-selskapene til å bruke ordet suksess.

Trass i store utgifter til finansieringen av matchen, var London-avisen "The Times" meget fornøyd med utbyttet av sponsingen, som

var en del av en gigantisk markedsføringskampanje der man blant annet kuttet prisen på avisen med 33%. Resultatet ble et kjempeoppsving i opplagstallet.

PCAs fremtidige skjebne er enda uvisst. Det vil bli spilt en PCA-turnering i Groningen i desember som skal avgjøre hvilke syv spillere som sammen med Nigel Short skal delta i PCAs kandidatfinaler. Denne turneringen har allerede sponsorgaranti, men andre PCA-planer er ikke blitt offentliggjort enda.

Kasparov dro fra London imponert over Shorts motstandsdyktighet, som gjorde at han greide å reise seg igjen etter en katastrofal start, og spille jevnt med ham de siste elleve partiene. Han anså Short for å være favoritt til utfordrerrollen ved neste PCA-VM-match i 1995.

ChessBase 4.0

Hvor verdifull er en hjelper som kan: Holde orden på mange hundre tusen partier og gi deg den informasjonen du trenger i løpet av få sekunder? Som kan hjelpe deg med å kommentere, og skrive ut partier og diagrammer? Som kan kobles til Fritz2 - et topp spilleprogram som kan analysere stillinger i bakgrunnen mens du gjør andre ting? Som kan settes til å finne frem partier etter kriterier som åpning, sluttspill, brikkebalanse, trekkrekkefølger, bondestrukturer m.m.? Som er der 24 timer i døgnet, blir aldri sliten og klager ikke? Skaff deg en livsvarig sekundant med en engangsutgift.

The ChessBase Information Center:

ChessBase Magazine og disketter - abonnement på de ferskeste turneringsnyhetene. Åpningssamlinger, Informatorsamlinger, turneringssamlinger - moderne og klassiske. CD-ROM-sluttspilldatabase. Problem- & studiedisketter. Instruksjonskurs i taktikk og sluttspill.

Be om vårt spesialtilbud på Skandinavia-disketten, med partier fra 1992 og 1993!

ChessBase Norge,
Heimdalsgt. 27 C
0561 Oslo 5
Tlf/fax: 22 68 54 18

Trenger du hjelp til å finne den riktige computeren? ChessBase Norge samarbeider med et norsk firma som kan tilby computere skreddersydd til dine behov - til utmerkede priser. Be om spesialtilbud nå - også multimediamaskiner med CD-ROM og nye Notebooks!

Amsterdam- kaos-Jakarta

Av Jonathan Tisdall, med informasjon fra
Ian Rogers og Yasser Seirawan

AMSTERDAM

De siste partiene i Nederland-delen av den offisielle VM-matchen mellom russeren Anatolij Karpov (42) og nederlandereren Jan Timman (41) fant sted avspilt i Amsterdams rådhus.

Thor Geir Harestad var der, og kan berette følgende: "Arrangøren har vært heldig med opplegget i Amsterdam. En flott spilledal med god plass til publikum. Egen publikumssal med plass til over 200 tilskuere som kunne følge spillerne direkte via monitor på 2½x2½ meter. Gratis adgang, hele tiden full sal og kø på gangen. Flere stormestere som kommenterte via to større analyse-demobrett. Og direkte overføring av partistillingen via TV-skjerm. Særdeles god stemning, mange spørsmål fra salen og analyser og kommentarer på løpende bånd.

TV-skjermene med spillerne og partistilling ble også direkte overført til korridorene, hvor snakkesalige og tørste folk også oppholdt seg. Stemningen var heller ikke dårlig i presserommet, som blant annet ble besøkt av tidligere VM-utfordrer Viktor Kortsjnoj. Den "grusomme" Viktor hadde stor glede av å fortelle at Timman var hans "venn" og at han håpet hollenderen vant, selv om han ikke hadde så veldig stor tro på det. - Hva angår Karpov som var min tidligere landsmann, vil jeg si at jeg har et "diplomatisk forhold", fortalte Kortsjnoj, som ellers lot seg engasjere saklig i analysene.

Og for sjakkfolk som aldri får nok, var det god anledning til å få spille simultansjakk mot kjente fjes. Forstod vi ikke noe der heller, så gikk vi like godt og kjøpte rykende ferske sjakkbøker fra et flott sjakkutsal.

Mens matchutfallet stadig var åpent (Karpov ledet 3½-2½) og med rådhuset fylt til randen

av entusiastiske fans, begynte det å skumle rykter om at det var trøbbel i gjære med sponsorene i Oman.

PARTI 7, 8, 9

Det syvende partiet ble en anemisk remis, der Karpov endelig fikk has på Timmans merkelige kongemarsjidé mot Caro-Kann. I det neste partiet briljerte igjen hollenderen med hjemme-forberedelser i Wienervarianten i Dronning-gambit, og fikk en overbevisende remis. Timman forsøkte seg med det uteoretiske Torreangrepet i det niende partiet, og utspilte etterhvert Karpov. Da Karpovs sedvanlige tidsnødsproblem var på sitt mest intense, begynte Timman å rote bort det som var en nesten vunnet stilling. I det 43. trekket, med hav av tid til rådighet, satte han bort det som var igjen av for-delen og partene ble snart enige om remis. Timman henger altså stadig med (4-5), men kan bebreide seg selv for et stadig voksende antall misbrukte muligheter.

PENGER OG POLITIKK

Timmans sekundant Yasser Seirawan kunne fortelle meg at Timman var meget opprørt etter en samtale med FIDE-president Florencio Campomanes før det 10. partiet. "Campo" hadde spurt ham om han visste om noen som kunne tenke seg å være sponsor for annen del av matchen! Nyheten om at Oman hadde trukket seg skulle ble snart kjent.

Yasser kunne opplyse meg om at selv da FIDE i august annonserte at de hadde et premiefond på ca. 20 millioner kroner, ble spillerne informert om at dette var betinget av at man klarte å innbringe halvparten av summen fra nederlandske sponsorer (det viste seg jo allerede ved matchstart at de ikke hadde innbragt en eneste gylden). De fikk altså vite at hvis dette mislyktes, skulle den nederlandske delen av premie-

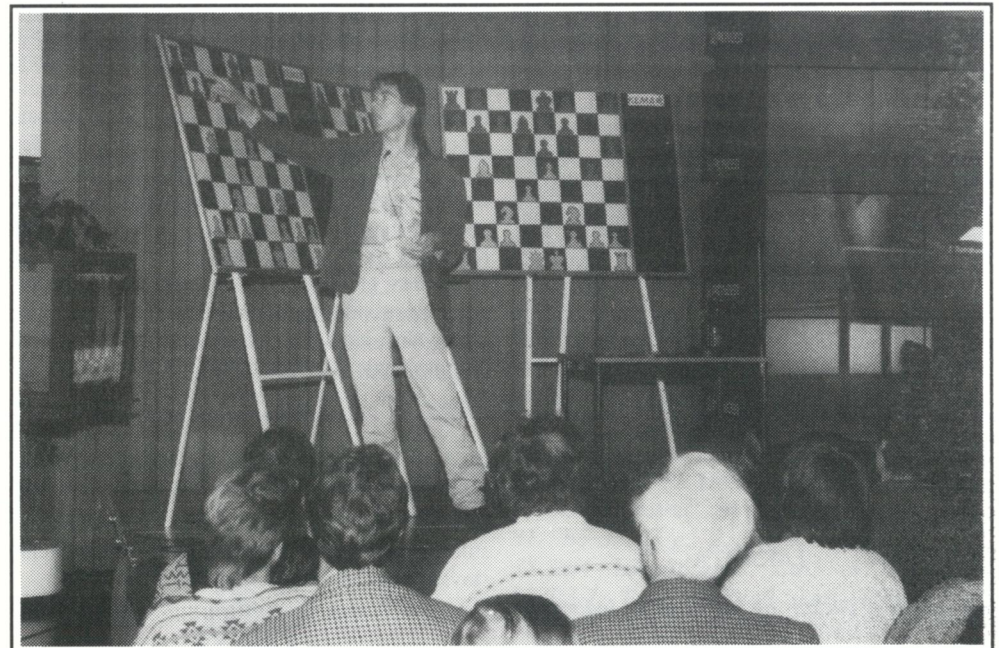
fondet bestå av ca. 2½ millioner kr. (dvs. ½ million sveitserfranc, som er halvparten av den premiesummen en VM-tittel-match etter FIDES regler må ha for å være gyldig). Jeg spurte Yasser rett ut om han anså matchbetingelsene som annonsert av FIDE (i august) for å være bedragserske. "Ja", var svaret.

Selv om FIDE hevdet at de hadde håndfaste garantier fra Oman om arrangementet og premiebeløpet for annen halvdel av matchen, var det flere i den omanske regjeringen som benektet dette, og hevdet at deres kontrakt med FIDE bare gjaldt kostnadene ved arrangementet av matchen, og at premiebeløpet var FIDES ansvar. Flere kilder, spillerne deriblant, kunngjorde at de anså Oman-kontrakten for å være bindende og Oman utvilsomt var kontraktbundet til å avholde matchen og punge ut med halvparten av det avtalte premiefondet. Beklageligvis var det ingen som ville la pressen få se en kopi av avtalen, slik at den kunne bekrefte.

FIDE meddelte at organisasjonen ikke ville sakseke Oman - antagelig for å ivareta sine gode forbindelser med de arabiske land. Det var en høysinnet gest, men en som mange av FIDES

medlemsland kan komme til å disputere, dersom det medfører at FIDE må finansiere premien (1 mill. Svfr) med egne midler og blir sittende igjen med en lammende gjeld. Rettssak ville kanskje være den eneste måten å unngå konkurs på.

Nå begynte en frenetisk jakt på sponsorer som kunne redde matchen, og det ble klart at den måtte utsettes i minst to uker. Indre manøvreringer i FIDE gjorde det også klart at et heftig politisk oppgjør var underveis. FIDE-kasserer Willy Icklicki ville ikke gå med på å under-skrive på store fondoverføringer for å redde Campomanes. Vise-president Georgios Makropoulos, (Campomanes' gamle protesjé, som lenge har vært ansett som en sannsynlig etterfølger i presidentstolen), ville ha kunnet reddet FIDE ved å dekke en del av premiesummen med midler (over 2 mill. kr.) fra den greske regjeringen, men satte som betingelse at Campo måtte gå av som president, ellers vil han bruke pengene på valgkamp mot Campomanes i stedet. For ytterligere å gjøre den finansielle situasjonen verre, vil den amerikanske Inter-mark-gruppen, som mistet et depositum på 3½

IM Gert Ligerink kommenterer dagens parti i publikumssalen i Amsterdams rådhus.

millioner kroner på et bud på Kasparov-matchen, gå til søksmål mot FIDE.

Med denslags kaos i bakgrunnen, begynner PCA's påstand om at FIDE er amatørmessig når det kommer til store penger å virke pinlig korrekt.

PARTI 10, 11

Timman vurderte å nekte å spille, siden det ikke en gang er klart om matchen vil bli ferdigspilt. Med tre sekundanter å lønne, ville han trolig tape penger under de rådende betingelsene. Men han bestemte seg for å fortsette.

Dårlige nyheter har ikke hatt noen god effekt på Timmans spill før, og ei heller i dag. Til tross for at han bygger opp en lovende stilling i Grünfeld, vipper han av pinnen i Karpovs tidsnød, for så å miste hele poenget i andre spillsesjon. Parti 11 er en spilleprotest, da Timman med de hvite brikkene tilbyr remis allerede i 11. trekk. En sjokkert Karpov aksepterer umiddelbart og de to forsvinner sammen med Campomanes inn i et privat rom for å diskutere.

PARTI 12

Det siste partiet i Nederland ble en kjedelige remis, og nå ble nyheten om problemene med annen halvdel av matchen allment kjent.

Den 6. oktober kom det en kunngjøring fra FIDEs hovedkvarter i Aten om hvor og når matchen skulle gjenopptas. Mange steder skal ha vært inne i bildet: Budapest, Kuwait, Amsterdam, Belfort, Moskva (på det tidspunkt på nippet til borgerkrig, med en okkupert parlamentsbygning omringet av tanks!), Luzern, Kuala Lumpur og Beijing. Men det ble altså Jakarta, i regi av det indonesiske sjakkforbundets president Bob Hasan, og tidspunktet for det 13. partiet var satt til 17. oktober.

JAKARTA

Av Jonathan Tisdall, og Ian Rogers i Indonesia

Matchen tok til igjen i Jakarta med en seremoni den 16. oktober med Indonesias barne- og

kulturminister Hayano Isman til stede. Karpov forlot seremonien svært tidlig, selv før den tradisjonelle syngingen og dansingen hadde begynt. Sangerne forsøkte forgjeves å få Timman til å synges siste strofe av en Elvis Presley-sang, men FIDE-president Florencio Campomanes bidro senere til det musikalske innslaget ved å synges: "There will be an answer, Let it Be.", noe som jo virket mer politisk apropos enn da Beatles sang den.

"Campo" holdt en rolig åpningstale der han takket Indonesia for å redde FIDE og valgte sine ord med omhu: "Vi har to av verdens beste spillere som skal spille denne matchen." Selv om han ikke nevnte PCA-arrangementet, ga dette et hint om gryende respekt og toleranse for begge matchene fra FIDEs overhode.

Ansvarlig turneringsleder, Mr. Wotulo kunne fortelle at prisen på inngangsbilletten var blitt satt til 30,000 rupiah (ca. 110 kroner), en høy pris i Indonesia, for å virke avskrekkende på publikum! I følge Wotulo ville det ellers ha kommet tusenvis av tilskuere strømmende, og innrømmet at indonesiske tilskuere var for bråkete og ville ha forstyrret spillerne. Isteden ble det montert monitorer på et stort uteområde ved inngangen til Hilton Konferansesenter for å hankses med menneskemengdene.

FIDEs redningsmann, Mohamad "Bob" Hasan er en indonesisk finansgigant som har skaffet seg sin formue i tømmerindustrien og skal etter sigende være en dollarmilliardær. Han skapte noe oppstyr da han blankt avviste å kritisere Kasparov og PCA-utbruddet og uttalte til BBC: "Kasparov er en stor sjakkspiller og vil derfor alltid være velkommen i Indonesia". Hasan er sannsynlig kandidat til et sete i IOC, den internasjonale OL-komiteen.

PARTI 13

Etter uker i spenning levde ikke akkurat sjakken opp til forventningene, da Timman spilte nokså haltende med hvit og Karpov nøytraliserte stillingen i et parti som utviklet seg til den rene støvsugingskonkurransen. (1/2-1/2)

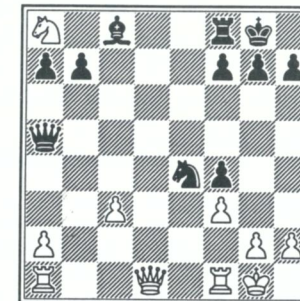
PARTI 14

Det endelige vendepunktet i matchen. Timman

hadde allerede mange misbrukte sjanser lurkende i bakhodet, men ingen var av det kaliberet som den vi skal få se i dette partiet. Karpov kom til bordet bevæpnet med en av de verste åpningsnyhetene noengang fyrt løs med i noe VM, pådro seg en grusom stilling og kraftig tidsnød. Deretter utførte han et trekk som var så dårlig at Timman mistet fullstendig fotfestet, og Karpov kunne kravle seg på bena igjen. En nummen Timman fulgte lydlig Karpov inn i et dårlig sluttspill, som han tapte ganske lett.

A. Karpov - J. Timman
Djakarta (m) 14, 1993

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 d5 4.Sc3 dxc4 5.e4 Lb4 6.Lg5 c5 7.Lxc4 cxd4 8.Sxd4 Lxc3+ 9.bxc3 Da5 10.Sb5 Sxe4 11.Lf4?! Karpov avviker fra det åttende partiet med dette grove trekket, men skulle snart få erfare at hjemmeforbereidelsen hans ikke var egnet til å imponere... 11...0-0 12.0-0 Sd7! 13.Sc7 Etter 50 minutter! Karpov innser nå at erobringen av kvaliteten vil påføre ham store problemer. 13...e5 14.Sxa8 exf4 15.Ld5!? Det beste forsøket, selv om springeren trolig ikke lar seg redde. Dette kostet Karpov en hel time, nå hadde han bare 20 minutter igjen på de neste 25 trekkene. (Denne matchen ble spilt under den gamle betenkningstiden med 40 trekk på 2½ time, og deretter 16 trekk i timen. Det nye er at det blir spilt i syv (ikke fem) timer før det blir tatt hengeparti.) 15...Sdf6 15...Sef6!? ble foreslått av både Timmans sekundant Ulf Andersson og FIDE-president Campomanes. Det er nok minst like godt som Timmans trekk, og etter 16.c4 (16.Lf3 Se5 er godt for sort.) 16...Sc5 17.De1 Dxe1 18.Tfxe1 Ld7 19.Sc7 Tc8 20.Sb5 Lxb5 21.cxb5 Sxd5 vinner sort. 15...Sxc3?! er ikke lurt, da følger 16.Dd2!. 16.Lxe4 Sxe4 17.f3? En ny feil. Ifølge Rogers var 17.Te1 Lf5 18.Dd4 det beste hvit kunne håpe på, da 18...Txa8 19.Txe4 Lxe4 20.Dxe4 Dxc3 21.Tb1 Tc8 22.Dxf4 b6 er bedre for sort, som står til vinst, ifølge Timman. Han hadde forståelig nok forkastet teksttrekket som svakt, og ikke tenkt særlig mye over det.

17...Sxc3? 17...Td8! ble først foreslått av GM Utut Adianto som kommenterte partiet for publikum, og burde vinne på ganske lett. Etter 18.De1 [Forsert - hvit må gardere g3, ellers kan man f. eks. få den underholdende avslutningen 18.Dc2 Dc5+ 19.Kh1 Sg3+ 20.hxg3 fxg3 og nå 21.Tfd1 (21.Tfc1 Dh5+ 22.Kg1 Dh2+ 23.Kf1 Te8 24.De4 Txe4 25.fxe4 Lg4 26.Ke1 Dxc2) 21...Dh5+ 22.Kg1 Dh2+ 23.Kf1 Dh1+ 24.Ke2 Dxc2+ 25.Ke1 Te8+ er grusomt dårlig.] 18...Dc5+ 19.Kh1 Sf6 20.Df2 Dxf2 (20...Da5!? Adianto, er kanskje enda bedre.) 21.Txf2 Ld7 og Sa8 er fanget, og sort har en enorm fordel. 18.Dd6 Sd5 En annen av Timmans sekundanter, Jeroen Piket, foreslo 18...b5 19.De5 Ld7, men Rogers påpekte at 20. Tfd1! burde gi hvit den beste stillingen, f. eks. 20...Lc6 21.a4 Txa8 22.axb5 Dxb5 23.Dxb5 Lxb5 24.Txa7!. 19.Tfc1! Le6 19...Lh3!? 20.gxh3 Se3 21.Dxf4 Dd2 22.Dg3 Txa8 ble foreslått av Seirawan, den tredje av Timmans sekundanter, men det var det egentlig ingen som trodde på. 20.Sc7 Sxc7 21.Dxc7 Dxc7? Et dårlig trekk av mange grunner. Med dronningene på brettet skaper ikke sort bare større tekniske problemer for hvit, han forstørker også Karpovs praktiske problemer med tiden. 22.Txc7 Ld5 23.Tc5 Le6?! 24.Tc7 Ld5 25.Tc5 Le6 25...Lc6!? var et bedre forsvar, men Timman nekter igjen å spille det. 26.Ta5 a6 27.Tb1 Tc8 28.h4 Tc7 29.Tb4 Lc4 30.Taa4 Le6 31.Tb6! Et utmerket trekk som beholder presset på sorts bondestruktur. 31...h6 32.a3 g5 33.Tab4 a5 34.Ta4 gxh4 35.Txf4 h3 36.gxh3 Lxh3 37.Ta4 Tc3 38.Txb7 Txf3 39.Txa5 Le6 40.Tb1 h5 41.Tg5+ Kf8 42.Tal h4 43.a4 f6 44.Tg2 Ld5 45.Td2 Le4 46.a5 Th3 47.Ta4 Lc6 48.Tc4 Th1+ 49.Kf2 Lb5 50.Tc7 Ke8

GJENFORENING?

Blir den noen snarlig Kasparov-Karpov VI?

"Jeg er ikke særlig interessert"
- Anatolij Karpov.

"Det er ingen mulighet for en match mellom de to i overskuelig fremtid. Forholdet mellom de to spillerne er ikke bare dårlig, det er ikke noe forhold mellom de to spillerne."
- Oleg Ladichenko, Karpovs delegasjon

"For øyeblikket er de ikke interessert, men hvis pengene lå på bordet, vet jeg ikke. Ti millioner dollar ville sannsynligvis være nok."
- Ron Henley, amerikansk GM og Karpovs sekundant.

Henleys uttalelse er nok den som ligger nærmest opp til sannheten, ettersom Ian Rogers rapporterer at Karpov privat har sagt han ville møte Kasparov om prisen er riktig.

For virkelig å understreke den stadig mer sprikende sjakkverdenen, siterer Rogers også en navnløs, indonesisk kilde, som sier: "Vi ville faktisk være mer interessert i en match mellom Karpov og Fischer, men vi skulle også like å bringe Karpov og Kasparov sammen igjen." Denne uttalelsen kom like etter at det ble kjent at Fischer er i ferd med å flytte til det fjerne Østen, trolig som en følge av sitt lange vennskap med den filippinske stormesteren Eugenio Torre, som var hans sekundant i matchen mot Spasskij i fjor.

51.Td5 Tb1 52.Th5 Kd8 53.Ta7 1-0 Sort kan ikke forsvare alt. Hvit truer Th8+ fulgt av Ta8+ med løperfangst. Partiet var en sønderknusende skuffelse for Timman, som etter sigende forlot scenen og skyndte seg gjennom spillehallen med gråten i halsen. Karpov ledet etter dette 8½-5½.

PARTI 15

Matchen har forflyttet seg til Tugu-bygningen, et kontorkompleks eid av Mr. Hasan. Det femtende partiet gir ytterligere bevis på at Timman var en nedbrutt mann. Allerede etter åpningen stod han til tap, med kongen subbene

rundt der offiserene burde ha oppholdt seg. Karpov på sin side gjennomførte eksekusjonen pent, men partiet hadde samme sportslige appell som tyrefekting ville hatt for et publikum bestående av vegetarianere - med en såret Timman vakkende rundt uten noe å forsvare seg med.

J. Timman - A. Karpov
Djakarta (m) 15, 1993

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Dc2 0-0 5.a3 Lxc3+ 6.Dxc3 b6 7.Lg5 c5 8.dxc5 bxc5 9.e3 Sc6 10.Sh3?! Et tvilsomt trekk som Timman improviserte ved brettet, til sekundantenes store fortvilelse. 10...h6 11.Lh4?? Et fryktelig trekk. Hvit må ta på f6, selv om det ikke fører til store ting. 11...g5 12.Lg3 Se4 13.Dc2 Da5+ 14.Ke2?! f5 Et blick på brettet er nok til å se at hvits stilling er spolt. Karpov har få problemer med å ta seg av en punchdrunk Timman. 15.f3 Sxg3+ 16.hxg3 Tb8 17.Sf2?! 17.Kf2 virker som det minste ondet. Bedre med en springer på randen enn en konge med kule i pannen. 17...La6 18.Sd3 Ikke 18.Txh6? Lxc4+! 19.Dxc4 Txh2+ og sort matter. 18...d5! Enkelt og sterkt. Sort innleder et avgjørende angrep. 19.b3

19...Txb3! 20.Dxb3 dxc4 21.Da2 cxd3+ 22. Kf2 Tf6 Sort har angrep og to sterke fribønder for kvaliteten, og hvits løper er død. Resten er vondt å se på. 23.Tc1 Kg7 24.f4 c4 25.Db2 e5 26.fxg5 hxg5 27.Tc3 Db6! Uten dronningene på brettet har hvit lite håp. 28.Dxb6 axb6 29.Th5 Se7 Skal til d5. Hvit kan gi opp. 30.Lxd3 Se forrige kommentar. Hvit kunne ikke spille 30.Txg5+?, da 30...Kh6 fanger tårnet. 30...cxd3 31.Tc7 Te6 32.Ke1 Lb5 33.g4 Kg6 34.Th8 f4 0-1 En fin forestilling fra Karpovs side, men rett skal være rett - Timmans bidrag til den må ha vært blant

de dårligste i noen VM-match.

PARTI 16, 17, 18 OG 19

I parti 16 var det høyere nivå på spillet. Timman viste beslutsomhet ved å prøve en kongeinder, utvilsomt påvirket av sin sekundant Jeroen Piket. Men Konge-indisk lar seg ikke lære på en dag. Timman befant seg snart krypende rundt på de to bakerste radene og var lettet over å slippe unna med å gi kvalitet for bonde. Men, selv om Karpov er blitt eldre og langsommere med årene, er han stadig verdens beste tekniker. 10½-5½.

På dette tidspunkt trodde mange at Timman skulle bli hakkemat, men nå som han ikke lenger hadde noe å tape, tok han seg sammen og tre velspilte remiser fulgte. Og da stillingen var 12-7, glemte Karpov å vinne matchen...

A. Karpov - J. Timman
Djakarta (m) 20, 1993

1.Sf3 c5 2.c4 Sc6 3.Sc3 Sf6 4.d4 cxd4 5.Sxd4 e6 6.a3 Sxd4 7.Dxd4 b6 8.Lf4 Lc5

9.Dd2 0-0 10.Td1 "Karpov var synlig nervøs og hadde allerede brukt 45 minutter på å nå denne stillingen, som burde vært en del av hjemmeforbereidelsene." -Ian Rogers. Karpov virker også så innstilt på å bytte av brikker at han glemmer utviklingen. 10...Lb7 11.Ld6 Lxd6 12.Dxd6 Tc8 13.e3 Te8! Et flott ventetrekk. Timman overlater til Karpov å avgjøre hvordan kongefløyen skal bli seende ut. 14.f3 Tc6 15.Dd4 La6! 16.Se4 Etter 16.Sa2 Tc8 17.Sb4 Lb7 er ikke Sb4 særlig vel plassert, men det ser bedre ut enn partifortsettelsen. Adianto pekte på at 16.b4 Lxc4!? 17.Lxc4 Dc8 ser bedre ut for sort. 16...Sxe4 17.Dxe4 Dc7 18.Ld3 g6 19.b3?! En feil i begynnende tidsnød. Bedre var 19.0-0!? Lxc4 20.Lxc4 Txc4 21.Txd7! Txe4 22.Txc7 Txe3 23.Txa7 Tc8, selv om sort fortsatt står best. En umiddelbar fare for hvit er de sorte tårnernes inntreden på annenraden: 19...d5! 20.cxd5 Lxd3 21.Dxd3 exd5 Trusselen ...Tc3 kan ikke møtes uten store forsakelser. 22.Kf2 Tc3 23.Dxd5 Tcxe3 24.Td2 De7!

25.Kg3 25.a4? Tel! vinner med en gang. 25...Txb3!? 25...Dxa3 var enkelt og sterkt, men Timman spiller for publikum. 26.a4 26.Dxb3 Dg5+ og Td2 faller. 26...Tb4 27.Td4 Txd4 28.Dxd4 Dg5+ 29.Kh3 Te2 30.Tg1 Dh5+ 31.Kg3 Dg5+ 32.Kh3 Td2 33.Dc3 Ta2 34.Dd4 h6! Et godt, praktisk trekk. Nå kan ikke Karpov sjakke seg gjennom tidsnøden. 35.Dc4 Dh5+ 36.Kg3 De5+ 37. Kh3 Td2! 38.Dh4 Df5+ 39.Kg3 g5 40.Dxh6?! 40.Dc4 Df4+ 41.Dxf4 gxf4+ 42. Kxf4 Td4+ og ...Txa4 gir hvit et tapt sluttspill,

dersom han skulle ønske å forlenge pinen. 40...Df4+ 0-1 Etter 41.Kh3 vinner 41...g4+ dronningen.

Matchen sluttet med at Timman tilbød remis forbausende tidlig i det 21. partiet og en fortumlet Karpov aksepterte og vant tilbake VM-tittelen 12½-8½.

Timmans resultat i matchen er betraktelig bedre enn hans forventede score, han er for øyeblikket rangert som nummer 30 (ca.) i verden. Han var forøvrig ikke spesielt høflig mot Karpov på pressekonferansen etterpå. Med Karpov og en stor flokk journalister til stede, uttalte Timman: "Karpov er ikke nummer en i verden. Kasparov har bevist at han er best både i turnerings- og matchspill. Karpov er den offisielle verdensmesteren, men jeg er ikke sikker på hva det egentlig betyr."

Karpov ville ikke foreta noen sammenligning mellom seg selv og Kasparov, men anerkjente indirekte PCA-tittelen. "Det er ingen fornuftig problemstilling - nå er det to systemer og to

verdensmestere. Jeg tror ikke dette bruddet er bra for sjakken."

Karpov ville gjerne bli kalt verdensmester igjen. Det virker som om han ikke er villig til å innrømme at dette er andre gang i hans karriere at han av mange vil bli ansett som underlegen i forhold til en verdensmester som av ulike årsaker ble fratatt sin tittel av FIDE. Det ser ikke ut til å være mye håp om at det skal bli noen gjenforeningsmatch med det første: "Jeg tror ikke jeg kommer til å spille mot Kasparov eller Fischer i den nærmeste fremtid." sa Karpov.

FIDE BANKEROTT?

Matchen fikk et trist etterspill i og med mangelen på hovedsponsor som kunne dekke hele premiesummen. FIDE maktet ikke selv å reise 1 million sveitserfranc (nesten 5 mill. kroner) som skulle til for at turneringen skulle telle som tittelmatch, men forminsket det problemet litt ved å få FIDE og GMA (med Timman som president) til å avstå fra hver sin 10%-del av premiesummen.

Av de ca. 4 millionene (kr.) som premiesummen nå bestod av, besørget en gruppe småsponsorer 1 million, FIDE skrapte sammen ca. 1 million, mens Campomanes personlig måtte garantere for de resterende 2 millionene. Senere har FIDE kunngjort at organisasjonen likevel vil stå som garantist for de siste 2 millionene, noe som ikke lyder særlig tilforlættelig, da FIDEs kasserer Willy Icklicki fortalte meg at dersom FIDE ble nødt til å redde matchen ved å punge ut, ville FIDEs kasse være bunnskrapt og organisasjonen knapt ha råd til frimerker.

Les Norsk Sjakkblad!

**I neste nummer:
Julenøtter, Elementært,
min kjære..., en artikkel
om postsjakk, rapporter
fra seriesjakk rundene og
mye, mye mer...**

Interessant er det også at Campomanes ifølge nederlandske media skal ha angret på sin rolle ved Kasparovs og Shorts løsrivelse fra FIDE. For første gang uttalte han at han påtok seg noe av skylden for bruddet, og at dersom forhandlingene var blitt håndtert bedre, kunne det kanskje vært unngått.

PCA-forsvarere har lenge pekt på at en av de egentlige grunnene til at det kom så langt som til et brudd, var Campomanes' bastante behandling av bud-rundene for VM-matchen. Da Short hadde vunnet kandidatfinalen, hadde FIDE bare avsatt en uke for bud på matchen mellom Kasparov og Short, noe som var en latterlig kort tidsfrist. Det førte til at det ikke kom noen seriøse tilbud. Etter en forlengelse på to uker, kom to akseptable og attraktive bud fra Manchester og London. Til tross for en kunngjøring fra FIDE om at begge budene skulle "granskes" nøye, ble det 24 timer senere meddelt at Manchester hadde vunnet, uten en grundig granskning og uten at spillerne hadde godkjent spillestedet. Hadde presidenten ventet et par dager, er det ingen tvil om at i alle fall Kasparov, og trolig dermed også Short, hadde blitt enige med FIDE.

Årets julegave: TRIPPELSJAKK

Kall det gjerne "tremanns-sjakk". Her får du iallefall to motstandere å sette i matt. En spennende utfordring! Regler som for vanlig sjakk. Lettfattelig innføring i "trippel-systemet" følger med. **NB! Begrenset lager før Jul. Bestill i tide!**

JA TAKK! Jeg bestiller herved:

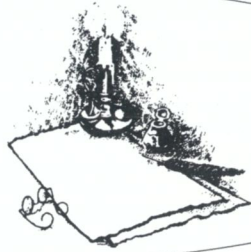
- stk. trippelsjakk-sett m/ plastbrikker: kr 185,-/sett
- stk. trippelsjakk-sett m/ trebrikker: kr 250,-/sett
- stk. trippelsjakk brett w/ brikker: kr r 98,-/stk.
- stk. suppleringssett (brett + grå brikker) à kr 150,-

Sendes i postoppkrav, porto + ekspedisjonsgebyr på kr 19,- kommer i tillegg.

NAVN
ADRESSE
POSTNR./STED

Send bestillingskupongen til: **TRIPPELSJAKK, Postboks 199, 2401 ELVERUM**

Lesernes sider

Sjakkforum

Her følger mer om det 11. partiet fra fjorårets match mellom Fischer og Spasskij, som var gjenstand for grundig analyse i Sjakkforum, NSb nr. 6/93. Rune Handberg skriver:

"Har analysert på partiet mellom Fischer og Spasskij (11). Har kommet fram til følgende:

"Dette er gitt": 13.Sd2! Lxd4 14.Sc4 Lxf2+ 15.Kh1 Dc5 16.Sxd6+ Ke7 17.Tf1! Dxd6 18.Df3! f6!? "Etter dette har jeg følgende fortsettelse for hvit:" 19.e5 Db6 20.exf6+! Kf7

21.Dd5+! "Forbedringen!" -Rune Handberg (RH). Dette ser ut som en kraftig forbedring. Jeg har rettet litt på noen av RH's varianter,

og satt litt mer kjøtt på noen av bi-variantene, men vinstanalysen er i alt vesentlig hans. (JT) 21...Le6 (RH). På 21...De6 følger 22.Dxa8 Lb6 23.Tae1 Dd7 24.Te7+! Sxe7 25.fxe7+ Kxe7 26.Lxh8 og hvit vinner. - JT 22.Dxa8 "og 1-0. Fordi: Tårnet og springeren er fastbundet. Det kommer nye trusler i fleng." Jeg er enig, siden alle hvits brikker er i solid angrepsposisjon. RH supplerer med følgende, tenkbare avslutning. 22...Lc5 "Tvuunget". En vurdering det er vanskelig å argumentere mot. Hvit truet Txf2 fulgt av Txa7+. F.eks. 22...Ld7 23.Txf2! Dxf2 24.Dd5+ Le6 25. Db7+ Kf8 26.Db8+ er harakiri. 23.Tfd1! Dc7 24. Td8 g5 Hvit truet Tf8+! fulgt av Txa7, som vinner dronning. 25.Te1! Truer Txe6 og Dd5 matt. 25...Lc4 25...Ld7 26.Dd5+ vinner lett. 26.Tc8! Db6 27.Tc6 og trusselen De8 matt vinner.

"Vil takke for et fint sjakkblad. Synes det er litt lite partier fra stormesterturneringer rundt om i verden." Med hilsen, *Rune Handberg*

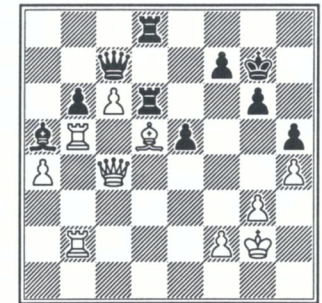
Tusen takk for brevet. Mens jeg slavet meg gjennom forvirrende bivarianter, ser det ut til at du har løst problemet ved å finne det mest presise trekket tidligere i varianten. Jeg er helt enig med deg i din vurdering, som er det mest overbevisende argumentet for at Fischers planlagte offer var et vinstoffer. Forslaget til vinstvariant er også overbevisende.

Du er forøvrig heller ikke den eneste som har ytret ønske om flere stormestertpartier i bladet, noe jeg er meget glad for å høre. Nå som det nettopp er spilt to VM-matcher, blir jo ikke dette noe problem i denne utgaven, men rent generelt er jeg helt enig. Vi skal prøve å øke partidekningen, muligens ved å ekspandere "Verden rundt". JT

?? Kombinasjoner !!

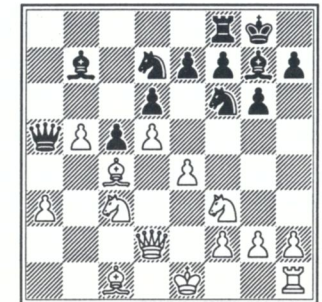
1. G. Kasparov - N. Short
London (7) 1993

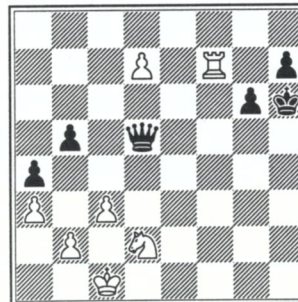
2. Maiwald - Masserey
Sveits 1993

3. J. Waitzkin - A. Sjabalov
New York 1993

4. Röder - Weindl
Ostende 1993

5. N. Short - G. Kasparov
London (10) 1993

6. J. Timman - A. Karpov
Amsterdam (9) 1993

Hvit trekker i 1, 2, og 5. NB! Nummer 6 er en remiskombinasjon. Svaret kan iblant være et relativt rolig trekk. Løsninger på side 43.

Forsvarssjakken 1993

17. - 19. september

Det ble spilt godt i årets Forsvarssjakk, kan ansvarlig turneringsleder, pensjonert orlogskaptein Otto Ibenfeldt fortelle. Spennende ble det også, da favoritten Nils R. Grotnes tapte på tid (i en dårlig stilling, vel å merke) for Tom R. Evensen i første runde. Dermed måtte han spille på vinst i de resterende partiene for å komme med blant de fem beste - som får æren av å representere Norge i NATO-mesterskapet i Nederland mot slutten av november.

Per Ove Egeli spilte sikkert og godt og hadde ingen problemer underveis, i likhet med Stein Arild Aarland, som imidlertid måtte gi tapt for en målbevisst Grotnes i siste runde.

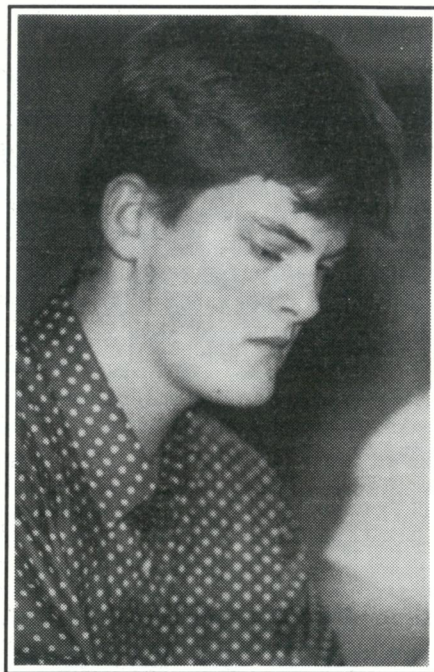
Fire av de fem som skal reise til Breda i Nederland er Heimevernsoldater, og laget består av Per O. Egeli, Nils R. Grotnes, Stein A. Aarland, Kai Ørtoft og Tommy Indbryn.

Årets NATO-mesterskap blir egentlig et reservemesterskap, da det opprinnelige arrangementet, USA, måtte trekke seg, og Nederland påtok seg arrangementet. Turneringen skal spilles som en lagkamp mellom seks nasjonslag, i motsetning til de vanlige mesterskapene, der man har en individuell turnering hvor de fire beste plasseringene fra hvert land teller med i nasjonskampen. Som vanlig er Tyskland

en sterk favoritt til seieren.

Norge har vunnet NATO-turneringen én gang, i 1987. Da spilte stormester Simen Agdestein på laget og vant suverent den individuelle turneringen. MH

1 Menig Per O. Egeli	2147	5
2 Menig Nils Grotnes	2318	5
3 Korp. Stein A. Aarland	2206	4½
4 Menig Kai Ørtoft	4½	5 Sersjant Tommy Indbryn
4½	6 Cato Saksgård	4½
7 Menig Tom R. Evensen	4	8 Steinar Moen
4	9 USK Atle Rettedal	4
10 Menig Benjamin S. Nedberg	4	11 Kvm. E. Wrangell
3½	13 Menig Å. Andreassen	3
14 Menig R. Pettersen	3	15 Menig G. Bjugn
3	16 Kaptein J. A. Johansen	3

Årets forsvarsmester Per O. Egeli

17 L/M H. Wrangell	18 Menig L. Breivik	3
19 U/Kvm Y. Torvanger	20 USK K. R. Hansen	2½
21 Menig B. P. Kristoffersen	2½	22 Menig D. Imhof
2	23 SBL R. Boger	2
24 Kaptein F. Lorck	2	25 Menig J. Taraldsen
2	26 Menig R. Finjord	1½
27 Menig T. Ingul	1	28 Menig G. Tørring
1	29 Oberst A. Heien.	

Sjusjøsjakken

Også i år var deltagelsen i Sjusjøsjakken svakere enn man hadde håpet på, men primus motor bak turneringene de siste 10-15-årene, Knut Tangen fra Lillehammer Schakselskap, sier til NSB at som de evige optimistene arrangørene er, prøver de igjen til neste år.

Sjusjøsjakken ble i høst arrangert for 23. gang (turneringen het de første åtte årene Nevrasjakken) og er en turnering enestående i sitt slag. Her spilles uformell hurtigsjakk, uten Grand Prix-poeng, men med koner, menn, barn, andre slektninger og bekjente. Ikke-sjakkspillende gjester kan delta i andre aktiviteter, og den familievennlige atmosfæren har lokket mange til gjentatte fjellturet. Et rørende bevis på dette, er at til og med to sjakkenker, Olga Nyen og Julie Templet, trives så godt på Sjusjøsjakken at de kommer tilbake år etter år.

Rekorden for flest deltagelser er nok helt uslåelig, og innhas av årets vinner, Erling Kristiansen, som sammen med sin kone vært med på *alle* Sjusjøsjakkene!

Med tanke på å trekke flere spillere, vurderte man en tid å gjøre turneringen om til en Grand-Prix-turnering, men fant at det ville ødelegge den spesielle stemningen. MH

Klasse Mester

1 Erling Kristiansen, OSS 7/7

Klasse 1

1 Rolf Kvassheim, Ski 5 2 Pål Moen, OSS 5
3 Per Arne Rindalsholt, Ås 3 4 Ole Jacob Kristiansen, Løten 3

Klasse 2

1 Ole Lepperød, Stjernen 4 2 Steinar Posaasen 4 3 Jon K. Myrene, Trysil 4 4 Leif Kvernald, Stjernen 3 5 Roger Granum, Lunner 3 6 Klaus Smedtorp, Kongsv. 2½ 7 T Høyhilder, Tønsb. 2½ 8 J Svenske, Strømmen 2 9 J M Stubrud, Lilleh. 1. (Kl. M., 1 og 2 spilte sammen.)

Klasse 3

1 Wilhelm Øverås, Ganddal 6½ 2 Jonas Moe, Trondhjems 5 3 Erling Støre, Rockaden 5 4 Ragnvald Monge, Ganddal 4½ 5 Leif Gulliksen, Stjernen 4½ 6 Lars Martin Krogseth, Lilleham. 4½ 7 Håkon Mathisen, Strømmen 4

8 S R Kleiven, Rockaden 4 9 E L Pedersen 3½ 10 J Svindahl, Sjakkam. 3 11 K Sagen, Asker 3 12 E Michelson, Løten 3 13 M Klingen, Stjernen 2½ 14 P A Øvstehage, Lilleh. 2½.

Klasse 4

1 Knut Helge Hegrenes, Rena 4½ 2 Jan Rune Moberg, Rena 3½ 3 Bjørn Brenden, Elverum 3 4 Nils Solbakk, Åfjord 2 5 Paul Kristiansen, Stjernen 1½ 6 Laila Kleiven, Rockaden 0. (Klasse 3 og 4 spilte sammen.)

Lynturningens øverste klasse ble vunnet av Erling Kristiansen med 9½ poeng, mens B-gruppen ble vunnet av Stig Rune Kleiven med 8 poeng.

Fra Rune Djurhuus har vi fått følgende rapport:

Kalotten for 20. gang

I september ble Kalottturneringa, Nord-Norges mest prestisjefylte turnering, arrangert for 20. gang. Hammerfest Sjakklubb markerte jubileet på en verdig måte. Premiene var romslige og tidligere vinnere ble invitert oppover. Stein Jensen, Yrjõ Rantanen, Jan Sigmund Berglund (6 seirer!), Tor Kr. Schølseth og Svein Erik Hansen stilte opp, og hadde innbydelsen blitt sendt ut litt tidligere, ville nok tredobbelt vinner Heikki Westerinen også kommet. For å øke kvaliteten ytterligere ble Vadsø's russiske venner og to norske landslagsspillere hentet nordover. Dette er helt i tråd med filosofien til grunnleggeren av Kalotten, Kjell Johannessen. Han mener at man får mer igjen for pengene ved å få sterke spillere nordover, enn at en håndfull nord-norske spillere reiser sørover.

Johannessen hadde et par fingre med i forberedelsene til årets turnering, sjøl om han for tiden er bosatt i Oslo, men jeg fikk inntrykk av at arrangementet først og fremst var et dugnadsløft blant medlemmene i Hammerfest SK.

Med 11 mesterspillere, hvorav to stormestere og en IM, var dette en av de sterkest besatte turneringene i Grand Prix-sirkusets historie. 40 deltagere totalt er heller ikke dårlig, sett på bakgrunn av de lange avstandene. Deltakerrekorden i Kalotten er på 73 spillere (1980). På lørdagskvelden var det bankett med god

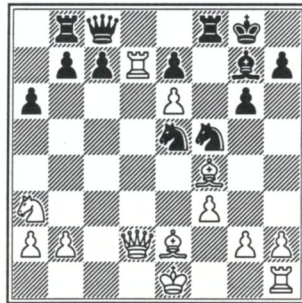
mat og drikke, og utdeling av 5- og 10-års deltagerting.

Jeg likte meg godt i Hammerfest; fine spillelokaler på Hammerfest Hotell og mange hyggelige sjakkspillere som jeg ikke treffer så ofte. Som informatikkstudent satte jeg spesielt pris på å treffe Harald Heggelund, mannen bak det populære dataprogrammet "Turnerings-Service". Partiet mitt fra tredje runde, som ble avgjørende for sluttstillinga, hjalp også på humøret:

S. Agdestein - R. Djurhuus
Kalotturneringa (3), 1993

1.c4 g6 2.e4 Lg7 3.d4 d6 4.Le3 Sf6 5.f3 0-0 6.Se2 Sc6 7.Dd2 a6 8.Sa3!? Dette trekket kom ikke som noen overraskelse. Jeg hadde derimot blitt lettere sjokkert hvis kreative Simen hadde valgt 8.Sc3 med overgang til en normal Sämisch-Kongeindier. En annen sak er at 8.Sa3 kanskje rett og slett er et godt trekk. 8...Tb8 Direkte dårlig er 8...e5?! 9.d5 Se7 10.c5 som i partiet Azmaiparashvili-van Wely 1989. Hvit kommer fort på damefløyen, b6 er svakere enn vanlig og Sa3 får et fint felt på c4. Jeg ville ikke la Sa3 komme så lett i spill. 9.Tc1 Stopper b5. 9...Se8!? Ld7,De8 og Te8 er interessante alternativer. Jeg valgte å bryte med f5 direkte. 10.c5 I Dagbladet foreslo

Einar Gausel 10.b4!? med ideen b5. Svart får problemer med Sc6. 10...f5 Dårligere er 10...d5 11.exd5 Dxd5 12.Sc3 og hvit har terrengfordel. 11.exf5 Hvis hvit hadde tillatt fxe4, kunne han lett fått problemer i f-linja. 11...Lxf5 12.d5! Hindrer definitivt svart i å spille d5, samtidig som svakheten på e6 tydeliggjøres. Ulempen er at Lg7 får luft under vingene. 12...Se5 13.Sf4 dxc5 Ødelegger bondestrukturen, men jeg anså det viktigere å få Se8 i spill. Dessuten ville jeg gjerne åpne opp stillinga mens den hvite kongen fortsatt står i sentrum. 14.Txc5 Sd6 15.Le2 Ld7! Løperen står tilsynelatende aktivt på f5, men det er andre brikker som kan gjøre mer nytte for seg derfra. 16.Se6 Hvit ville helst ha ventet med dette trekket, men 16.0-0 Sf5 17.Lf2 Lh6 med en ubehagelig binding, er sjenerende. 16.Lxe6 17.dxe6 Sf5! Jeg synes svarts stilling har bedret seg etter avbyttet på e6. C-bonden er ikke svak lenger, og d-linja er blitt åpnet. 18.Lf4! På 18.Td5 hadde jeg planlagt å ofre dronninga: 18...Sxe3! 19.Txd8 Sxg2+ 20.Kf2 Tbx8 med kraftig initiativ til svart. 18...Sc6?! Jeg bedømte 18...Dxd2+ 19.Lxd2, med ideen Lc3, til å være noe bedre hvit hvit, men etter Sc6 er ikke hvits eventuelle fordel skremmende. Partitrekket gir Simen mulighet til å få tårnet sitt aktivt plassert på d7. 19.Td5! Dc8 20.Td7 Tårnet skaper uro i svarts stilling bare ved å være der. Jeg bestemte meg for å prøve å jage det vekk. 20...Se5 20...Sfd4 21.Lxc7 ser bra ut for hvit.

21.Td5? Simen har spilt utmerket så langt i partiet, og han har, med hjelp av meg, fått ei behagelig stilling. Men her gjør han en grov feil. Simen vil gjerne beholde tårnet på d7, men blir fristet til først å ta en trekkjentagelse for å spare tid. Dessuten legger han en liten felle.

Riktig var 21.Lxe5 Lxe5 22.Sc4 Lf6 og hvit står best. 21...Td8! Fellen var 21...Dxe6?? 22.Txe5! Lxe5 23.Lc4 og hvit vinner. Teksttrekket løser svarts problemer. Svakere ville 21...Sc6 22.Td7 osv. vært. 22.0-0 Sd4! Svarts offiserer våkner plutselig til liv, og hvit blir drevet på defensiven. 23.Txd8+ Det eneste. Dårlig var 23.Txd4 Txd4 24.Dxd4 Sxf3+ eller 23.Txe5 Sxf3+. 23...Dxd8 24.Te1?! Simen spiller fortsatt på vinst, men stillinga tilsier at han bør senke ambisjonsnivået. 24.Td1 ser bedre ut. 24...Dd5! 25.Kh1 Simen var allerede i ferd med å få lite tid på klokka (6 min. på 15 trekk), og da er det behagelig å komme unna springersjakkene. Ikke 25.Lf1?? Sdx3+. 25...Td8 Kampen om d-linja er over. 26.Lf1 c5 27.Lg3?! Nå får svart et klart fordelaktig sluttspill. 27...Sf5! 28.Dxd5 Sxg3+ 29.hxg3 Txd5 Det er klasseforskjell mellom de hvite og svarte offiserene. Særlig er Sa3 et sørgelig syn. 30.b3?! Hvit har ikke tid til slike luksustrekk. Kanskje 30.Sc4 var verdt et forsøk, men etter 30...Sxc4 31.Lxc4 Th5+

32.Kg1 Lxb2 har svart gode vinstsjanser pga. damefløymajoriteten. 30...Td2 Jeg hadde problemer med å velge mellom flere lovende muligheter, men jeg valgte til slutt det griske alternativet. Andre trekk: A) 30...Sd3 31.Lxd3 Txd3 med klar fordel (gode offiserer og tre mot to på damefløya). B) 30...b5 ser bra ut. C) 30...Sc6 31.g4 (31.Lc4!?) 31...Td2 og hvit er i vanskeligheter. 31.Sb1 Innrømmer at 8.Sa3 var en unøyaktighet. (Egentlig en ganske usaklig kommentar, men fristelsen ble for stor.) 31.Te2 ser tilsynelatende ut til å gå inn i en dødelig binding, men nå ser jeg ikke hvordan svart skal vinne direkte. Jeg hadde planlagt 31...Td1 32.Kg1 (32.Tf2 Sd3) 32...Sc6 33.Sc2 Sd4, men hvit har forsvarstrekket 34.Te1! Bedre er kanskje 31...Td1 32.Kg1 Sd3 33.Sc2 b5!? 34.Se3 Ld4 35.Kh2 Lxe3 36.Txe3 Sc1 37.Kg1 Sxa2 og svart vinner. 31...Txa2 32.Td1 Sc6! Hesten søker nye jaktmarker samtidig som løperen sikter seg inn mot d4. 33.Sd2 Utilstrekkelig var 33.Td7 Tb2 34.Sd2 Ld4 35.Sc4 Txb3. 33...Tb2 34.Lc4 b5 35.Ld5 Sb4 36.Lb7 Ld4! 37.f4 a5! Etter 37...Sd3 38.Se4 Txb3 39.Lxa6 c4 får svart to sammenhengende fribønder, men a-bonden er sterk nok til å punktere partiet alene. 38.Sf3 a4 39.bxa4 bxa4 40.Sxd4 cxd4 41.Txd4 Hemmelig trekk. Hvit har vunnet tilbake bonden, men fordi Lb7 er totalt dominert av Sb4, kan a-bonden rusle framover. 41...a3 42.Le4 a2 43.Td1 Sc6! Jeg hadde først lyst til å gjøre det geometrisk vakre 43...Sd5 men da har hvit muligheten 44.Lxd5 Tb1 45.Lxa2. A-bonden er mer verdt enn en kvalitet. 44.Kh2 Sd4 45.g4 Sb3 46.Td8+ Kg7 47.Te8 a1D 48.Txe7+ Kf6 og hvit stoppet klokka. 0-1

Sjakk i radio!

Som nok de fleste med glede har merket seg, er det kommet et nytt, ukentlig sjakkprogram i NRK Kulturkanalen! "Sjakkvarten" sendes hver søndag kl. 21.15. Programleder er Jan Egil Fjeld som har med seg IM Knut J. Helmer som fast gjest. Og er riktig hyggelig program er det blitt - med nyheter, resultater og partistoff som faste innslag, krydret med anekdoter og diskusjoner om f.eks. sjakkens vesen. Skru iver!

Sjakk i svensk TV!

Får du inn Sveriges Kanal 1, kan du kose seg med enda mer sjakk på søndagene fremover mot jul. Programmet "Snille-draget" går gjennom partier fra en turnering der åtte av Sveriges beste spillere deltok. Både programlederne og spillerne selv prater om sjakk og analyserer partier, så her er det mye å lære.

En minneverdig seier ettersom det ikke er hvert år man får anledning til å måle krefter med vår stormester. **Kommentarer:** Rune Djurhuus

Rune Djurhuus er flink til å sende inn partier han er fornøyd med til Norsk Sjakkblad. Slikt setter vi pris på. Det er noe ganske unorsk og modig ved å skryte litt av en selv, og vi oppfordrer alle lesere til å gjøre det samme. Har du et parti du er stolt over og gjerne vil dele med andre, så send det til NSB! *Red.*

To tredjeplasser i Nordisk for Barne- og Ungdomsskolelag 1993

Esbo 3. - 5. september. De regjerende norgesmestrene for henholdsvis barne- og ungdomsskoler gjorde en hederlig innsats i Finland.

Fjellhamar Barneskole	
Leif Erlend Johannessen	3½/5
☆ Bendik Bjerke	5/5!
Silje Bjerke	3/5
Eivind Bjørnseth	0/1
Thomas Pronstad	½/4
Bø Ungdomsskole	
Nina Hagesæther	2/5
Ellen Hagesæther	3½/5
Else Selsås	2½/5
Jarle Viestaad	1/2
Linn Hagesæther	1½/3

Verden rundt

Monaco - Dame-VM

Den kinesiske verdensmesteren Xie Jun (23) har innledet kampen om tittelen mot Georgias WGM Nana Ioseliani (31) på en overbevisende måte. I skrivende stund leder hun 3½-½. At den populære Nana fikk slik en tøff start, vil i hvert fall ikke stagge dem som beklaget seg over at det ikke var Zsuzsa Polgar som ble VM-utfordrer. NSb-lesere husker kanskje at den eldste av Polgar-søstrene kastet bort en ledelse på 2 poeng før hun ble utslått av uflaks ved rulettbordet.

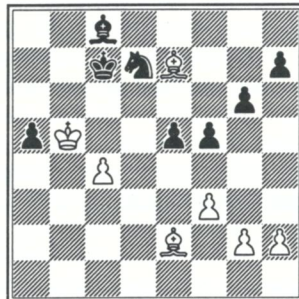
Et av de mest interessante aspektene ved matchen, er hvordan den regjerende mesterens stil har utviklet seg. Xie begynte først med vestlig sjakk etter å ha oppnådd stor suksess i kinesisk sjakk, som er et meget taktisk spill (for ordens skyld; det har ingenting til felles med "Kinasjakk"). I Monaco har Xie vist at hun også har utviklet den tekniske delen av spillet. Snart får hun forhåpentligvis sjansen til å møte en Polgar eller to.

Matchen skal spilles over 18 partier, og premiepotten er på 300 000 sveitserfranc (nesten 1,5 mill. kr.).

Xie Jun - N. Ioseliani
Monaco (02), 1993

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Le3 e5 7.Sf3 Dc7 8.a4 Le7 9.a5 0-0 10.Le2 Sc6 11.Lb6 Dd7 12.Sd2 Sb4 13.Sa4! d5 14.c3 Sc6 15.Sc5 Lxc5 16.Lxc5 Te8 17.Lf3 dxe4 18.Sxe4 Dxd1+ 19.Kxd1 Td8+ 20.Ke1 20.Kc2 Lf5 er upraktisk og lar sort få bytte av en løper. 20...Sxe4 21.Lxe4 f5 22.Lc2 Le6 23.Lb6 Td7 24.Td1 Txd1+ 25.Kxd1 Tc8 26.Te1 Kf7 27.Kc1 g6 28.f3 Te8 29.Td1 Te7 30.b4 Td7 31.Txd7+ Lxd7 32.Kd2 Her viser hvit hvor sterke løperparet og den fjerne fribonden er. 32...Le6 33.Ld3 Ke8 34.Lc5 Kd7 35.Le2 Kc7 36.c4 Lc8 37.Kc3 Sb8 38.b5 Sd7 39.Le7 b6 40.Kb4!

axb5?! 40...bxa5+ 41.Kxa5 axb5 var bedre, men fribonden er stadig farlig. 41.Kxb5 bxa5

42.c5! Sb8 43.Ld6+ Kb7 44.Lxb8! Det enkleste. 44...Kxb8 45.Kb6! Nå vinner c-bonden løper. 45...Le6 45...a4 46.c6 a3 47.c7+ Ka8 48.Lc4 Lb7 49.Ld5 og bonden går inn. 46.La6 C-bonden avgjør partiet. 1-0

Reykjavik - Islands mesterskapet

GM Helgi Olafsson ble islandsk mester for tredje år på rad i en spennende turnering der tre av Islands fem aktive stormestere deltok. Overraskelsesmannen i turneringen var IM Throstur Thorhallsson, som på mange måter var den "moraliske" vinneren. Ikke bare beseiret Throstur Helgi, han gjorde det også av med Hannes Stefansson og kunne landet på delt første plass om han ikke hadde bukket seg bort i tidsnøden i siste runde mot Vidarsson. Han var også den eneste som gikk ubeseiret gjennom turneringen. Thorhallsson ble lenge ansett som en naturlig tilvekst til den stadig økende rekken av islandske GM'er, men har slakket av de senere år. Hans yngre rival Hannes Stefansson er nylig blitt GM, og dette ser ut til å ha inspirert Thorhallsson i det siste. Turneringsfavoritten Johann Hjartarsson tapte et kritisk parti mot Olafsson, og det skulle vise seg å bli avgjørende for tittelen.

Sluttresultater: 1 H. Olafsson 8½/11, 2-4 Th. Thorhallsson, J. Hjartarsson, H. Stefansson 8, 5 Helgi Gretarsson 6, 6 Haukur Angantýsson 5, 7

Björgvin Jonsson 4½, 8-9 Tomas Björnsson, Jon Vidarsson 4, 10-11 Sævar Bjarnason, Andri Gretarsson 3½ 12 Gudmundur Gislaason 3.

Th. Thorhallsson - H. Stefansson
Reykjavik ISDM (01), 1993

1.e4 c5 2.Sc3 Sc6 3.Sf3 Dette kan ha overrasket Stefansson, siden Thorhallsson ofte spiller lukket Siciliansk. 3...d6 4.d4 cxd4 5.Sxd4 Sf6 6.Lc4 e6 6...Db6 er vanligere, siden det unngår de skarpeste og mest gjennomanalyserte hovedvariantene. 7.Le3 a6 8.De2 Le7 Såvidt jeg vet, er dette litt uvanlig. Dersom sort har som intensjon å utsette rokaden, er det normalt å spille ...Dc7 og ...Sa5 først. 9.0-0 Dc7 10.Lb3 b5 11.g4 Sa5 12.g5 Sxb3+ 13.axb3 Sd7 14.Dh5!? Vanlig er 14.h4 for å spille h5 og g6 og åpne linjene. 14...Sc5?! 14...g6 virker mer naturlig, men sort fryktet kanskje 15.Dh6 Lf8 16.Dh3 15.b4 Sa4 16.Sxa4 bxa4 17.Td3! Hvit er beredt til å gå over til kongeangrep dersom sort rokerer kort. 17...Db7 18.Te1 e5 18...Dxe4 19.Ld2 Dg6 20.Df3 Tb8 21.h4 er farlig for sort. 19.Sf5 g6 20.Sg7+ Kf8 21.Dh6 Lg4 21...Kg8 22.Se8 og sort er matt. 22.Sf5+ Ke8 23.Sxd6+! Lxd6 24.Dg7! Dxb4 Etter 24...Tf8 25.Txd6 er svekkelsen på e5 fatal. 25.Dxh8+ Kd7

26.Txd6+! Kxd6 27.Td1+! Et pent taktisk poeng med uvanlig motiv. Hvit forsvarer seg mot matrusellen på e1 ved å sette tårnet i slag på et annet felt. Etter 27...Lxd1 28.Dxa8 Lg4 (28...De1 29.Dd8+ fulgt av Dc8+ matt.) 29.Df8+ vinner hvit dronningen. 1-0

Budapest -
First Saturday-turneringene

Nagy Laszlo er profesjonell turneringsarrangør.

Vil du skaffe deg internasjonal rating og tittelmuligheter og har god nok råd, kan Budapest First Saturday-turneringene være tingen for deg. Den første lørdagen i hver måned avholdes en lukket GM- og IM-turnering, samt en 9-runders åpen turnering for Elo-sankere.

September-turneringen ble vunnet av en Budapest-gjenganger, GM Loginov fra Usbekistan, som vant noen mildt sagt tvilsomme partier. Russeren Vadim Milov, som emigrerte til Israel tidligere i år, kom på annenplass og fikk dermed den GM-inntegningen han trengte for å få stormestertittelen. Milov er høyt respektert i Israel og NSb-lesere husker kanskje at han vant Biel Open med hele 10/11 i sommer. Hans prestasjon det siste halvåret kan dytte ham opp over 2600-streken og han har dermed bekreftet spådommene om at han er en kommende storhet. Det følgende partiet demonstrerer hans imponerende logiske og energiske spill.

V. Milov - Afek
Budapest September, 1993

1.d4 d5 2.c4 dxc4 3.e4 c5 4.d5 e6 5.Sc3 exd5 6.Sxd5 Se7 7.Lxc4 Sxd5 8.Lxd5 Le7 9.Sf3 0-0 10.0-0 Db6?! Dette er sløsing med tid. Bedre er 10...Sd7 for å angripe Ld5 som dominerer den sorte stillingen. 11.Le3 Sa6 11...Lg4 12.b4! legger også sterkt press på b7, mens 11...Dxb2?! 12.Tb1 og hvit kommer inn på b7 med klar fordel. Det blir stadig mer tydelig at dronningen ikke truer noe på b6; den står faktisk heller i veien. 12.Se5! Sc7 12...Dxb2? leder på villspor: 13.Lxf7+! Kh8 (13...Txf7 14.Dd5) 14.Dh5 da trusselen Sg6 matt er knusende. 13.Lb3 Db4 13...Le6 14.Sd7 gir hvit klar fordel, men Afeks trekk taper for mye tid. 14.Dc2 Le6 15.Sc4! Unngår avbytter og stjeler felter fra sorts dronning. 15...Db5 15...b5?? 16.Ld2 (16.a3?! Dxb3 17.Dxb3 Lxc4 18.Dc2 Lxf1 19.Txf1 Se6 er relativt godt for sort.) bxc4 17.Lxb4 cxb3 18.Dc1 og hvit vinner. 16.f4 f6 17.f5 Lf7 18.Tac1 b6 19.De2 Tfe8 20.Lf4 Tac8 21.Dg4 Lf8 22.e5! Hvit mobiliserer majoriteten på kongefløyen. Milov spiller med bedragerisk enkelhet. Han bedriver ikke akkurat oppvisningssjakk, men utfører hele tiden gode trekk! 22...fxe5 23.Lxe5 Dd7 24.Tcd1 Sd5 25.Dg3 h5?!

Paris og London Europacup for klubblag

Planlegger tydeligvis å møte 26.f6 med ...Dg4, men det er et stor hake ved det... 26.Lxg7! Lxg7 27.f6 Le6 28.Se5 Sort orket ikke se trekkene 28... Db7 29.f7+ utført. 1-0

V. Loginov - R. Shabtai
Budapest September, 1993

1.Sf3 Sf6 2.g3 g6 3.c4 Lg7 4.Lg2 0-0 5.0-0 c6 6.d4 d5 7.Db3 dxc4 8.Dxc4 Sa6 9.Sc3 Le6 10.Da4 Db6 11.e4 Tad8?! Sort kunne like gjerne spille ...c5 med en gang, siden tårnet kanskje er bedre plassert på c8 senere. 12.h3 c5 13.d5 Ld7 14.Db3 e6 15.Lf4 exd5 16.exd5 Tfe8 17.Tfe1 Txe1+?! 18.Sxe1 Tc8 19.Sc2 c4 20.Dxb6 axb6 21.Td1 Sc5 22.Sb4 Sa4 23.Sxa4 Lxa4 24.Tb1 Lf8 For å få d-bonden under kontroll. Alternativet var 24...Ld7 25.d6 (25.g4!?) Lf5 26.Td1 Sh5 27.Le3 da hvits trussel g4 og Lxb6 virker sterkere enn å sette sin lit til c-bonden. 25.d6 Td8 26.b3 cxb3 27.axb3 Lb5 28.Lxb7! Lxd6 29.Td1 Le7 30.Txd8+ Lxd8 31.Sc6! Poenget. Loginovs rolige spillestil understreker hvor ubehagelig dette sluttspillet er for sort. 31...Lxc6 32.Lxc6 Kf8 33.Lg5 Kg7 Se nøye på hvordan hvit hele tiden legger vekt på å herse med springeren. Dette er et utmerket eksempel på hvor sterkt løperparet er, særlig i sluttspill med få bønder. 34.Kf1 h6 35.Le3 Sg8 36.g4! Se7 37.Le4 f5 38.Lf3 Sg8 39.gxf5 gxf5 40.Ke2 Sf6 41.Kd3 Igjen er det eneste aktive feltet for springeren under hvit kontroll. 41...Sh7 42.Lg2 Kg6 43.Kc4 B-bonden er ille ute. 43...Sg5 44.Kb5 Kh5 45.Lxb6 Lf6 46.Kc4 Kh4 47.Lc7 Sxh3 48.b4 Sxf2 49.b5 Sg4 50.b6 Se3+ 51.Kd3 Sxg2 52.b7 Lg5 53.b8D f4 54.Ke4 Kg3 55.Db3+ Kh2 56.Kf3 1-0

Det er blitt spilt i to kvalifiseringsgrupper i første runde av Europacupen for klubblag, og to tradisjonsrike storklubber er allerede utslått. SK Rockaden vant overraskende London-avdelingen, og takket være Lars Karlssons seier over Viktor Kortsnoj, slo Stockholmsklubben ut storfavoritten Volmac Rotterdam. Enda mer sensasjonelt var det kanskje at regjerende cupmester Bayern München ble utslått av cupen da laget spilte 3-3 mot Merkur Graz i Paris-kvalifisering. Pga. uavgjortresultatet ble det avgjørende at Robert Hübner hadde tapt på førstebord mot den importerte eks-russeren GM Tsjernin. Hübners tilstedeværelse i Paris førte forøvrig til rykter om at han ikke lenger var Shorts sekundant (noe han fortsatt var).

V. Kortsnoj - L. Karlsson
EM Klubblag, London 1993

1.c4 e5 2.Sc3 Sc6 3.g3 f5 4.Lg2 Sf6 5.d3 g6 6.Sf3 Lg7 7.Lg5 d6 8.Tb1 h6 9.Lxf6 Dxf6 10.0-0 Df7 11.Sd2 h5 12.b4 h4 13.Sd5 Sd4 14.e3 Se6 15.Tc1 Ld7 16.b5 g5 17.a4 Tb8 18.Te1 g4 19.d4 e4 20.c5 hxg3 21.hxg3

21...Sg5! Et risikabelt trekk som setter begge kongene i fare, men sort er nødt til å angripe på en eller annen måte. 22.Sxc7+ Kd8 23.cxd6 Sf3+ 24.Sxf3 Kortsnoj har planer om å ofre offiser, noe som er en meget praktisk avgjørelse. Etter 24.Kf1 Th2 hadde sort truet ...Dh5, ...Txg2! og ...Dh3 matt. 24...exf3 25.Lxf3 gxf3 26.Dxf3 Hvit har fire bønder for offiseren, men stillingen hans er for utsatt. 26...Lf8! 27.e4 Lxd6 28.Sd5 Le6 29.Sf4 fxe4 30.Sxe6+ Dxe6 31.Txe4 Dh6! 32.Tc4 Dh2+ 33.Kf1 Tf8 34.Dxf8+! Det beste

forsvaret. 34.De3 Dxc3! 34...Lxf8 35.Th4 Dxc4 36.gxh4 Kd7 37.Tc3 Le7 38.h5 Th8 39.Th3 Lf6 40.Ke2 Ke6 40...Lxd4? 41.Td3 41.Kd3 Td8 42.Te3+ Kf7 43.Te4 Td5 44.h6 Th5 45.Kc4 Txb6 46.Kd5 Le7 47.Te3 Td6+ 48.Ke5 Tf6 49.Tc3 Ld6+ 50.Kd5 Ke7! Sort forhindrer ethvert angrep på sine bønder, og driver sakte hvit på retrett. 51.Tc8 Tf5+ 52.Ke4 Tf8 53.Tc2 Ke6 54.a5 Tf4+ 55.Ke3 Kd5 56.a6 Te4+ 57.Kf3 bxa6 58.bxa6 Txd4 59.Ta2 Td3+ 60.Kg4 Ta3 61.Td2+ Ke6 62.Td4 Txa6 63.f4 Ta1 64.Te4+ Kd5 65.Te2 0-1

Reykjavik - Hellir International

Av Einar Gausel

Undertegnede hadde gleden av å forsvare de norske farver i den første (men forhåpentligvis ikke den siste) Hellir International i Reykjavik 23. - 31. oktober.

Turneringen begynte noe vaklende for mitt ved-

kommende, med ett av to mot et snitt på 2320. De fire neste rundene ga imidlertid like mange seiere (GM Schlosser i 5. og GM McNab i 6.) og etter seks runder ledet jeg med et helt poeng og trengte "bare" to av tre for å ta min tredje stormesterinntegning. Dessverre klarte jeg bare en remis på de tre siste partier - tap for Stangl, remis mot Karlsson og tap for Kristensen - og turneringen var over uten at jeg egentlig skjønnte hva som hadde skjedd. Tapet for Bjarke i en død remisstilling ødela det som ellers ville ha vært et brukbart resultat.

Ellers forløp turneringen prikkfritt under kynlig ledelse. Det er alltid en fornøyelse å spille i et land hvor sjakken nyter så stor popularitet. Det er å håpe at flere av oss drar over i februar for å spille Reykjavik Open.

Resultater: 1 Markus Stangl, GER 6½ 2 Johan van Mil, NED 6 3-6 Einar Gausel, NOR, Colin McNab, SCO, Bjarke Kristensen, DEN, Throstur Thorhallsson, ISD, alle 5½, 7-9 Phillip Schlosser og Klaus Bischoff, GER, og Agust S. Karlsson ISD 5... 20 del.

XXIII Rilton Cup 28. december 1993 - 5. januari 1994

Stockholms Schackförbund önskar alla schackspelare välkomna till årets Rilton Cup.

Spelplats	Rilton Cup: Mälarsalen, Münchenbryggeriet, Torkel Knutssonsgatan 2 i Stockholm. Riltonkadetten: Stockholms Schacksalonger, Brännkyrkagatan 65.
Program	Personlig anmälan i spellokalen den 28/12 kl 11.00-13.00. Alla ronder startar kl. 11.00, utom den första som startar kl. 15.00. 2-5 januari spelas Riltonkadetten och den 6 januari arrangeras Vällingby-Viktorian.
Spelsystem	Öppna Schweizerturneringar. Huvudturneringen spelas 9 ronder, kadettklassen 5 ronder och Vällingby-Viktorian 12 ronder.
Betänketider	Huvudturneringen: 40 drag på 2 timmar, därefter resten på en timme. Riltonkadetten: 30 drag på 1,5 timmar, därefter resten på en halv timme. Vällingby-Viktorian: Snabbschackturn. med tidshandikapp, 20 min. per parti.
Startavgifter	Huvudgruppen: 500 kr, 200 för sp. u/ 20 år, 300 kr för FM. IGM och IM fri. Riltonkadetten: 100 kr. Vällingby-Viktorian: 150 kr för sen. och 100 kr för jun.
Priser	Huvudturneringen har en total prissumma på över 120.000: 16.000, 14.000, 12.000, 10.000, 8.000, 6.000, 4.000, 3.000, 6 x 2.000. Ratingpriser: 1.500 kr, 1.000 kr, 500 kr i grupper om 15 spelare. Riltonkadetten: Fina sakpriser och dessutom ratingpriser. Vällingby-Viktorian garanterar ett första pris på 5.000 kr.
Anmälan	Sänd in anmälan och startavgift senast den 10 december 1993 till Stockholms Schackförbund på postgiro 25 79 58-9 eller bankgiro 822-1301.

Norges Grand Prix

FANA LIBRIS GRAND PRIX

3. - 5. SEPTEMBER
GRUPPE A

1 Ivar Bern	Bergens	2337	+18 +14 +13 =05 +06 =02	5
2 Kjell Arne Mork	Bergens	2177	=27 +20 +15 +07 +05 =01	5
3 Lars-Arne Oldernes	Vadsø	1806	+31 +07 +19 -06 +13 =05	4½
4 Frode Mossestad, Luster 4½ 5 Lars Even Andersen, Porsgrunn 4 6 Eirik Sandal, Bergens 4 7 Trond Gabrielsen, Bergens 4 8 Torgeir Holen, Luster 4 9 Leo Deriada, Fyllingsd. 4 10 Stig Gabrielsen, Berg. 3½ 11 Ø Dahle, Luster 3½ 12 P Hagesæther, Hauge 2½ 13 Ø Andersen, Stjernen 3 14 S Bø, Fana 3 15 A Lindland, Voss 3 16 K Sjøbrend, Berg. 3 17 E Gatland, Berg. 3 18 S Ferkingstad, Sevl. 3 19 E Tonning, Berg. 3 20 E Steigum, Åsane 2½ 21 D Hersvik, Fana 2½ 22 R Moberg, Voss 2½ 23 F Øvrebø, Hauge 2½ 24 G Ferkingstad, Sevl. 2½ 25 H Holder, Vadsø 2½ 26 C Lavik, Fana 2½ 27 O M Opsal, Masfjord. 2 28 J A Dolonen, Vadsø 1½ 29 K A Skare, Berg. 1½ 30 D Doublet, Fana 1½ 31 E Eikeland, Fana 1.				

GRUPPE B

1 Per Ferkingstad	Sevland	1153	+25 +16 +13 +08 =05 =03	5
2 Vidar Garmannslund	Sotra		=06 +22 =11 +13 +09 +05	5
3 Stig Omar Eide	Luster	1274	=22 =06 +26 +11 +07 =01	4½
4 Helge Bremnes, Bergens 4½ 5 Karsten Ovesen, Sevland 4 6 Ingerid Nordhaug, Åsane 4 7 Svein Kjenner, Nordn. 4 8 Knut Frimannslund, Voss 4 9 T Nordnes, Fylling. 3½ 10 Bjørn Myr-mellom, Nordnes 3½ 11 M Munkejord, Sevl. 3 12 O Wolfgang, Berg. 3 13 O Espeland, Nordnes 3 14 S Gertz, Nordn. 3 15 S Holm, Selv. 3 16 E Steigum, Åsane 3 17 K A Hersvik, Fana 3 18 J V Dahle, Berg. 3 19 E Søyland, Berg. 2½ 20 E Nygren, Åsane 2½ 21 E Bårdsen, Sevl. 2½ 22 T Bakervik, Fana 2 23 D O Sandal 2 24 O Kaarbøe, Berg. 2 25 H Løland, Sotra 2 26 K Bakervik, Fana 1½ 27 H Veland, Sevl. 1 28 P E Fuhr, Luster 0				

OPE MØRE- OG ROMSDALSMESTERSKAP I HURTIGSJAKK I MOLDE 5. SEPTEMBER

GRUPPE A

1 Edwin David	Aure	2184	=09 +16 +08 +03 =02 +06	5
2 Karl W. Strand	Kr.sund	1879	=05 +12 +13 +06 =01 =04	4½
3 Eilif Odde	Kr.sund	1927	+11 +04 =06 -01 =10 +15	4
4 Kjell Tore Sandum, Molde 4 5 Svein O. Solem, Kr.sund 4 6 R Naalsund, Aalesunds 3½ 7 Ola P. Mogstad, Molde 3½ 8 Jan M. Svensen, Molde 3 9 Lars Nybrott, Surnadal 3 10 Tor W Hoem, Aalesunds 3 11 G Farstad, Molde 3 12 R Hojem, Kr.sund 3 13 J Hestvik Lie, Molde 3 14 L Lie, Bergens 3 15 E N Wold, Molde 2½ 16 J A Repp, Volda 2½ 17 K R Moldskred, Hadar 2 18 J Røyset, Hadar 2 19 K Larsen, Hadar 2 20 H Alnes, Aalesunds 0.				

GRUPPE B

1 Audun Sele	Molde	1109	-04 +18 +14 +10 +07 +02	5
2 Kim Kongshaug	Kristiansund		+20 +06 +17 +08 =04 -01	4½
3 Arne Eltvik	Molde	1135	=05 +13 -08 +15 +09 +04	4½
4 Anders Olsen, Kr.sund 4 5 Roy Eltvik, Molde 4 6 Chriss Rune Nerland, Molde 4 7 Torleif Halås, Molde 3½ 8 Håkon Bentsen, Molde 3½ 9 Tarjei Joten Svendse, Molde 3½ 10 Alf T Aure, Molde 3 11 T Bryn, Molde 3 12 Ø Welle, Molde 2½ 13 K Karvann Lange, Molde 2½ 14 K O Standal, Ørsta 2½ 15 P O Bratteberg, Ørsta 2½ 16 F Eltvik, Molde 2½ 17 K Walle, Molde 2 18 H Kjøel, Volda 1½ 19 R Halås, Molde 1½ 20 Ø Mørkedal, Molde 0.				

FREDRIKSTAD MASTER GRAND PRIX

17. - 19. SEPTEMBER
GRUPPE A

1 Einar Gausel	OSS	2492	+18 +08 +02 +06 +05	5
2 Leif Øgaard	OSS	2439	+19 +05 -01 +03 +06	4
3 Petter Haugli	Moss	2310	+21 =04 +07 -02 +12	4
4 Joachim Solberg, Moss 3½ 5 Reidar Weierød, Tønsberg 3 6 Bjørn Erik Glenne, Nordstrand 3 7 Sverre Johnsen, OSS 3 8 Eskild Slungård, Indre Østf. 3 9 Tor Gulbrandsen, Nordstrand 3 10 Hans Inge Kongevold, Moss 3 11 T Solem, Ski 3 12 B Thanke, Nordstrand 2½ 13 M Lømo, Fr.stad 2½ 14 T Zakariassen, Fr.stad 2½ 15 L Løver, Fr.stad 2 16 E Næss, Fr.stad 2 17 O J Gyldenås, Nordstr. 2 18 A R Simensen, Sarpsborg 1½ 19 S Bjørnland, Fr.stad 1 20 H Spillum, Moss 1 22 O Svendsen, Asko 1 22 I Skogen, Eiker 0.				

GRUPPE B

1 Kjell A. Danielsen	Fr.stad	1234	+19 =14 +16 +15 +07	4½
2 Anders Forberg	Kragerø	1691	+39 +32 +31 +13 =03	4½
3 Bjarne Engevik	Strømmen	1402	+46 =16 +14 +06 =02	4
4 Tore Narvøy, Porsgrunn 4 5 Sigmund Lunde, Sarpsborg 4 6 Steinar Sæther, Fr.stad 3½ 7 Frank Johansen, Eidsvoll 3½ 8 Per H. Nilsen, Fr.stad 3½ 9 Morten Jensen, Porsgrunn 3½ 10 Jan Svindahl, Sjøkkam. 3½ 11 R Moen, OSS 3½ 11 J Ludvigsen, Fr.stad 3½ 13 H Andersen, Sarpsborg 3 14 A Thøgersen, Fr.stad 3 15 L Czilling, Moss 3 16 B Fjellengen, Sarpsborg 3 17 O K Olsen, Porsgr. 3 18 J L Hjort, OSS 3 19 S Kleivstrand, OSS 3 20 R Nesseth, Stovner 3 21 T Wiwested, Nordst. 3 22 D Lilleøren, OSS 3 23 A Svendsen, Fr.stad 3 24 M Lilleøren, OSS 3 25 S Nilsen, Fr.stad 2½ 26 B Salvesen, Røros 2½ 27 V Angeltveit, Porsgr. 2½ 28 Ø Bakken, Porsgr. 2½ 29 A Flaata, OSS 2½ 30 R T Nilsen, Fr.stad 2½ 31 L Sæther, Fr.stad 2 32 G Bue, Tønsberg 2 33 K I Heimreid, Porsgr. 2 34 Ø Jervan, Fr.stad 2 35 S A Sæther, Fr.stad 2 36 J Løvfold, Fr.stad 2 37 S Lund, Røros 2 38 R Breivik, Porsgr. 1½ 39 F Løvfold, Fr.stad 1½ 40 J Å Ellefsen, Fr.-stad 1½ 41 T Jakobsen, Sarpsb. 1½ 42 K Olsen, Lillestr. 1½ 43 O J Danielsen, Fr.stad 1½ 44 A Nilsen, Fr.stad 1½ 45 B Thapar, Fr.stad 1 46 S Tran, Fr.stad 1 47 T Kjerte, Lillestr. 1 48 T Hermansen, Sarpsb. 1 49 M Huth, Sarpsb. 0 50 I Skogen, Eiker 0.				

KALOTTURNERINGEN I HAMMERFEST

24. - 26. SEPTEMBER

1 Rune Djurhuus	ASKO	2449	+33 +27 +02 +08 +05 =03	5½
2 Simen Agdestein	OSS	2670	+29 +20 -01 +09 +06 +11	5
3 Yrjö Rantanen	Finland	2350	=14 +35 +10 +24 +07 =01	5
4 Tor A Paulsen, Haugesund 4½ 5 Pål Røyset, Tromsø 4 6 Tor Kr. Schølseth, Gjøvik 4 7 Stein Jensen, Narvik 4 8 Andreij Sjalygin, Vadsø/Rus. 4 8 Leonid Samanskij, Vadsø/Rus. 4 10 Jan S. Berglund, Tromsø 4 11 S E Hansen, Hammerfest 4 12 B Revil, Tromsø 4 13 F Bull Jæger, Arb. 4 14 P Å Hammari, Alta 3½ 15 F Svendsen, Kirkenes 3½ 16 J Juntunen, Fin. 3 17 F Remman, Tromsø 3 18 L Bjørnstad, Kirkenes 3 19 T Svendsen, Kirkenes 3 20 V Paulsen, H.fest 3 21 J A Hammari, Alta 3 22 H Fr Esben-sen, Vadsø 3 23 J Svendsen, Kirkenes 3 24 O Smeby, Øksfj. 2½ 25 O G Malin, Vadsø 2½ 26 K A Johansen, Alta 2½ 27 K Valle, H.fest 2½ 28 H Heggelund, H.fest 2½ 29 I Burchard, H.fest 2½ 30 K-J Knutsen, Alta 2½ 31 R Nilsen, H.fest 2½ 32 R Finjord, Øksfj. 2 33 R Zero, H.fest 2 34 B Pedersen, Alta 2 35 S A Harder, Kir.nes. 1½ 36 H Oldernes, Vadsø 1½ 37 N Utsi, Tana 1 38 H Methi, Vadsø 1 39 B Ohlsson, Alta 1 40 D Eriksen, H.fest 0.				

SCHELLCUPEN, FOSNA HOTEL KRISTIANSUND

24. - 26. SEPTEMBER

GRUPPE A

1 Eilif Odde	Kristiansund	1927	4½
2 Roar Nakken	Aalesund	1865	4½
3 Kjell Tore Sandum	Molde	1909	4
4 Torger Strand, Kr.sund 4 5 Tore Kjørsvik, Aure 4 5 Åge Olsen, Kr.sund 3½ 7 Gudmund Farstad, Molde 3½ 8 Arild Monsøy, Tr.hjems 3 9 Tor Wetle Hoem, Aalesund 3 10 R Naalsund, Aales. 3 11 T Kallset, Kr.sund 3 12 Hans M Hansen, Surnadal 313 K W Strand, Kr.sund 3 14 T Kristiansen, Kr.-sund 2½ 15 G Kjørsvik, Aure 2 16 O M Sletnes, Kr.sund 1½ 17 M Goddard, Molde 1 18 O P Mogstad, Molde 1.			

GRUPPE B

1 Erik N. Wold	Molde	1375	5
2 Jostein H. Lie	Molde	1375	5
3 Arne Eltvik	Molde	1135	3½
4 Torbjørn Dahl, Aure 3½ 5 Torleif Halaas, Molde 3 6 Roy Eltvik, Molde 3 7 Anders Olsen, Kr.sund 3 8 Audun Sele, Molde 2 9 Chriss Nerland, Molde 2 10 Kim Kongshaug, Kr.sund 0.			

ÅPENT ROGALANDSMESTERSKAP

24. - 26. SEPTEMBER

GRUPPE A

1 Per Ove Egeli	Randaberg	2147	5
2 Ivar Bern	Bergens	2337	5
3 Pål V. Hagesæther	Hauge	1954	4½
4 Johannes Melkevik, Sevland 4½ 5 Bjarte Leer Salvesen, Kr.sand 4 6 Erik Tonning, Bergens 4 7 Nina Hagesæther, Hauge 3½ 8 Håvard Holder, Vadsø 3½ 9 Erik Sandal, Bergens 3½ 10 Fritjof Øvrebø, Hauge 3½ 11 T R Hansen, Remis 3½ 12 A Skjelde, Stavanger 3 13 H Hagesæther, Hauge 3 14 E Hagesæther, Hauge 3 15 O Naustdal, Sevl. 3 16 K Nilsen, Randaberg 3 17 G K Sandve, Hauge 3 18 A Hagesæther, Hauge 3 19 H O Lahlum, Gjøvik 3 20 E Selsås, hauge 3 21 T van Dorp, Randaberg 3 22 K Brækkan, Remis 3 23 J A Dolonen, Vadsø 2½ 24 E Gatland, Bergens 2½ 25 P K Levang, Haugesund 2½ 26 D Snarheim, Haugesund 2½ 27 C Lavik, Fana 2½ 28 G Ferkingstad, Sevl. 2½ 29 S Bø, Fana 2½ 30 D Hersvik, Fana 2 31 I Areklett, Hauge 2 32 T Leer Salvesen, Kr.sand 1½ 33 S Ferkingstad, Sevl. 1 34 O Cappelen, Stav. ½.			

GRUPPE B

1 Helge Andersen	Stavanger	1272	5½
2 Jan Petter Leidland	Egersund	1429	5
3 Terje A Bårdsen	Stavanger	1050	4½
4 Kasten Ovesen, Sevland 4 5 Jarle Viestad, Hauge 4 6 Erlend Eldholm, Sevland 4 7 Dag Standnes, Stav. 4 8 A Hallsjø, Haugesund 4 9 J Eldholm, Sevland 4 10 V Oppnes, Haugesund 3½ 11 S Holm, Sevland 3½ 12 M Munkejord, Sevl. 3½ 13 K Sørensen, Fana 3½ 14 L Hagesæther, Hauge 3 15 O Hansen, Hauge 3 16 P M Ferkingstad, Sevl. 3 17 H Veland, Sevl. 3 18 A G Ravndal, Egers. 3 19 K Bakervik, Fana 2½ 20 H Borchrevink, Fana 2½ 21 T Bakervik, Fana 2½ 22 A Hårvik, Hauge 2½ 23 K Hauge, Haugesund 2 24 P Mjølhus, Sevl. 2 25 R Bakervik, Fana 2 26 S Tørrisdal, Sevl. 2 27 M Alsaker, Hauge 1½ 28 C Hinman, Vest 1½ 29 G Mjølhus, Sevl. 1.			

ASKERSCHLADDEN

25. SEPTEMBER

GRUPPE A

1 Einar Gausel	OSS	2492	+14 +06 +30 +12 +02 =03	5½
2 Jøran Jansson	Asker	2160	+29 +07 +08 +16 -01 +09	5
3 Bruce Diesen	Asker	2187	=25 +17 +26 +06 +12 =01	5
4 Helge Nordahl, Bærum 5 5 Jan Sørgerd, Nordstrand 4½ 6 Leif Øgaard, OSS 4 7 Øyvind B Andersen, Arb. 4 8 Jan Sontum, Stovner 4 9 Ingrid Dahl, Asker 4 10 Ole Chr. Moen, OSS 4 11 R Weierød, Tønsberg 4 12 L Hjelmås, Nordstrand 3½ 13 Ø Johansen, Sarpsborg 3½ 14 L E				

Johannessen, OSS 3½ 15 Ø Bentsen, Asker 3½ 16 P Haugli, Moss 3 17 J Rørvik, Tempo 3 18 Aa Mella, Strøm. 3 19 J Nilsson, Caissa 3 20 B E Glenne, Nordstr. 3 21 P Nygård, Stjernen 3 22 T Johansen, Asker 3 23 J Stokke, Dram. 3 24 F Rekkedal, Stovner 3 25 R Flaten, Nordstr. 2½ 26 B L Nilson, Caissa 2½ 27 T R Evensen, Tønsb. 2½ 28 E Holtermann, Asker 2½ 29 A R Moen, OSS 2½ 30 R Edvardsen, Drammen 2 31 R Christiansen, Asker 2 32 T Engen, Skien 2 33 J B Wilsbeck, OSS 2 34 T Solem, Ski 2 35 O Ristesund, OSS 2 36 J Svenske 1½ 37 T Olsen Lid, Asker 1½ 38 G Einvik, Strømmen 1½ 39 R Moen, OSS 1 40 G Bue, Tønsberg 0.

GRUPPE B

1 Aksel Tømte	Lunner	1338	+08 +23 +04 -02 +05 +06	5
2 Jens Hjort	OSS	1138	-16 +10 +11 +01 =03 +13	4½
3 Bjarne Engevik	Strømmen		+19 +14 -05 +07 =03 +10	4½
4 Olav Ellestad, Asker 4½ 5 T Narvøy, Porsgrunn 4 6 Magne Svendsen, Lillestr. 4 7 Jan Svindahl, Sjøkkam. 4 8 G Gaasland, Okval 3½ 9 F Høva, Okval 3½ 10 K Sagen, Asker 3 11 Ø Bakken, Porsgr. 3 12 K Claes, Sjøkkam. 3 13 O H Semb, Asker 3 14 G Venedik, Stovner 3 15 R Breivik, Porsgr. 3 16 O Siljubergetsåsen, Nordstr. 2½ 17 K Stake, Remis 2½ 18 T Bakke, Sjøkkam. 2½ 19 H Omoland, Sjøkkam. 2½ 20 V Angeltveit, Porsgr. 2 21 O Nordahl, Bærum 2 22 T Kjerte, Lillestr. 2 23 K Bakken, Remis 1.				

EIDSVOLL GRAND PRIX

2. - 3. OKTOBER

GRUPPE A

1 Trond Solem	Ski	5
2 Jan Sørgerd	Nordstrand	5
3 Lars Hjelmås	Nordstrand	5
4 Sverre Johnsen, OSS 4½ 5 Gunnar Einvik, Strømmen 4½ 6 Reidar Weierød, Tønsberg 4½ 7 Bendik Bjerke, Strømmen 4 8 Aage Mella, Strømmen 4 9 Bjørn Erik Glenne, Nordstrand 4 10 Jan Sontum, Stovner 4 11 F Johansen, Strømstad 12 T Johansen, Strømmen 3½ 13 T Bae, OSS 3 14 A Mannerud, Eidsvoll 3 15 J C Harmens, Eidsvoll 3 16 F Aasgaard, Eidsvoll 3 17 J Andersen, Strømmen 2½ 18 T Nilsen, Nordstr. 2 19 C Bekkesletten, Strøm. 1½ 20 F Aune, Strøm. 1		

GRUPPE B

1 Aksel Tømte	Lunner	6½
2 Jan Svindahl	Sjøkkam.	5½
3 Roger Finjord	Øksfjord	4½
4 Bjarne Engevik, Strømmen 4½ 5 Dag Standnes, NSF 4½ 6 B Brenden, Elverum 4 7 Tore Narvøy, Porsgr. 4 8 Erling Støre, Rockaden 4 9 Jan Mannerud, Eidsvoll 4 10 B Biem Hamar 4 11 Bo Hansen, Stjernen 3½ 12 Jens L. Hjort, OSS 3½ 13 G Venedik, Stovner 3½ 14 F Johansen, Eidsvoll 3 15 O Siljubergetsåsen, Nordstrand 3 16 O V Strandli, Eidsvoll 3 17 K Brandt, Eidsvoll 2½ 18 M Østveit, OSS 2½ 19 F Høva, Okval 2½ 20 T V Melbye, Eidsvoll 21 H Gundersen, Eidsvoll 2.		

ARBEIDERNES GRAND PRIX

2. - 3. OKTOBER

GRUPPE A

1 Torben Myrvold	Arbeidernes	2076	+05 +09 +13 +04 =02	4½
2 Eldin David	Aure	2184	+21 +15 +16 +13 =01	4½
3 Pavel Popela	Arbeidernes		-17 +21 +11 +14 +07	4
4 Arild Monsøy, Tr.hjems 3½ 5 Ø Ukkelberg, Arb. 3½ 6 Tore Kolås, Tr.hjems 3½ 7 Terje Wold, Orkdal 3 8 Frode Lillevold, Arb. 3 9 Øyvind Andersen, Arb. 2½ 10 Gunnar Kjørsvik, Aure 2½ 11 R Ulvnes 2½ 12 D Madsen, Arb. 2½ 13 C Harstad, OSS 2½ 14 T Solvang, Arb. 2 15 A Hagesæther, Hauge 2 16 E Eikseth, Tr.hjems 1½ 17 R Bjørseth, Stjørdal 1½ 18 H Hagesæther, Hauge 1½ 19 I Chavannes, Arb. 1½ 20 T Kjørsvik, Aure 1½ 21 F Teigen, Arb. 1 22 A Husdal, Orkdal 1.				

GRUPPE B

1 Sigmund Aamodt	Tronhjems	1384	+10 =08 +05 +04 +06	4½
2 Edvin Dypvik	Arbeidernes	1369	+05 =03 +08 -07 +10	3½

3 Torbjørn Dahl Aure 1339 +11 =02 +14 -06 +04 3½
 4 Jon O. Odden, arb. 3 5 Tron K. Aarstad, Stjørdal 3 6 Jan Bremnes, Tr.hjems 3 7 Ivar Areklett, Hauge 3 8 Bjørn I. Tvete, Levanger 3 9 Olav Skjetnemark, Surnadal 3 10 A Lilleng, Arb. 3 11 S Nilssen, Tr.hjems 2 12 M Eikseth 2 13 Ø Johansen 1½ 14 O M Øien, Arb. 1 15 A Sele, Molde 1.

LILLEHAMMER SCHAKSELSKAPS 75-ÅRSJUBILEUM

15. - 17. OKTOBER

GRUPPE A OG B

1 Tord R. Källqvist	Bærum	1840	+11 +03 -05 +07 +02	4											
2 Torgeir Lilleskog	Hauge	1768	+18 +04 +08 +05 -01	4											
3 Halvard Hagesæther	Hauge	1657	+12 -01 +06 +10 +05	4											
4 M Svendsen, Lillestrøm	3½ 5 Torbjørn R. Hansen, Remis	3 6 Simen Klevstrand, OSS	3 7 Tommy Evensen, 1911	3 8 Ivar Areklett, Hauge	2½ 9 Rolf Antonsen, Lilleh.	2½ 10 I Lahlum, Gjøvik	2 11 E Store, Rockaden	2 12 L Wærstad, Lillestr.	2 13 J Utstøl, Ringsaker	2 14 O Bækken, Rena	2 15 G Lilleng, Strømmen	2 16 P A Øvstehage, Lilleham.	2 17 J M Stubrud, Lilleham.	1½ 18 H Mathisen, Strømmen	0.

GRUPPE C

1 Anton Lossius	Lillestrøm	+wo +08 +02 +04 +05	5					
2 Lars Martin Krogseth	Lillehammer	1235 +06 +07 -01 +03 +04	4					
3 Per J. Jakobsen	Gjøvik	1191 +11 =04 +07 -02 =06	3					
4 Per Finsveen, Gjøvik	2½ 5 Kim Arne Østby, Gjøvik	2½ 6 Stian Christensen, Lilleham.	2½ 7 Jan R. Moberg, Rena	2½ 8 O V Bakkejord, OSS	2 9 T Rindal, Gjøvik	2 10 P Chr Stenvåg, Løten	2 11 E Flensborg, Løten	1.

Välkommen till den 15:e upplagan av den internationella

KARLSTAD OPEN, 27. - 30. desember 1993

Spelplats: Hotel Gustaf Fröding där vi kan erbjuda spellokaler av yppersta klass. Logi Helpension i dub.rum, 3 övernattningar + 10 måltider för 1160,- Dito med enbart frukost: 780,- Enkelrumstillägg: 105,- per natt. Extrabädd: 150,-. Boka direkt hotellet 095 46 54 831000. Telefax: 095 46 54 83 44 40.

Spelform: Sju ronder efter nordiskt system. Betänketiden är 40 drag på 2 timmar, därefter ½ timma för resten av partiet. Dock spelas första rondan med betänketiden 1½ t. per spelare för hela partiet.

Spelprogram: Rond 1 kl. 15.00 den 27/12 og sista rondan börjar 30/12 kl 9.00. **Prisutdelning c:a 14.30.**

Prislista: 12000 6000 3000 1500 1000 1000 1000 1000 1000

1000 750 750 750 750 500 500 500 500 500

Ratingpriser: Grupper om 12 spelare 1200

Old Gentlemens Cup (f. f. 1943) Rating under 1850 750

Rating över 1850 750

All Lady Cup Rating under 1850 500

Rating över 1850 500

Juniorpris Födda 1973 och senare 1000

Kadettpris Födda 1977 och senare 750

Skördepris Mest ratingplus rating under 1700 500

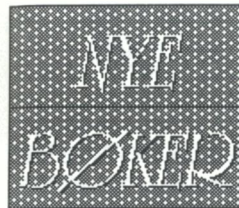
" " " över 1700 500

Startavgift: 350,-. IGM och IM fri start. 5 fria logiplatser tildelas de IGM som först anmäler sig.

Anmälan: Ved insättande av startavgiften på postgiro 496 07 54-2 "Karlstad ASS Tävlningar" senast 10. dec. Ange ratingtal och telefonnummer. Ange också Ditt födelseår. Vi tar efteranmälan, per telefon. Ingen extraavgift. Förutsetningen är att vi har plats. Personlig anmälan i spellokalen senast 14.15.

Infomation: Göran Persson 095 46 54 56 37 58, K-Å Andersson - 54 51 38 37 eller Bo Hedlund - 054 83 64 08 / telefax - 54 18 21 23.

VÄLKOMNA TILL KARLSTAD

The Leningrad Dutch,
 Jaan Ehvest. 139 s.
 Forlag: Batsford. Eng.

Et ekte produkt av data-
 alderen. Ehvests kort-
 fattede introduksjon er

utrolig lite informativ, og består for det meste av at han forteller leseren at han/hun må tenke selv. Det gis ingen innføring i idéene eller de vanligste temaene i åpningen, ingen bedømmelse av hvilke varianter som er viktige, risikable osv. Der er heller ingen hele partier. Da jeg sjekket noen av de kritiske stillingene, fikk jeg på følelsen av at Ehvest ikke hadde brukt mye tid på dem, men overbrakte overfladiske eller gamle vurderinger.

Det som er, er en stor samling råmateriale, som er ganske velorganisert. Men til å være en bok av årgang 1993, var det færre nye referanser enn man kunne forvente. I bunn og grunn en skuffende bok fra Estlands ener, men den kan være til nytte for seriøse teoretikere. JT

Winning with the Najdorf, Daniel King. 205 sider. Forlag: Batsford. Språk: Eng. Pris: 160,-

Batsfords serie "Winning with..." er en av forlagets beste - et symbol på den kvaliteten som var dets varemerke før slurvete opptrykk og tankeløse teorisamlinger slapp til. De beste "Winning with..."-bøkene har kommet fra unge, engelske forfattere som vil ha navnet sitt assosiert med gjennomtenkte arbeider, og som har tro på de åpningene de skriver om. Stormester Kings første bok følger pent opp og er en glimrende nyvinning i Najdorf-varianten (i Siciliansk).

King har skaffet til veie alle de ingrediensene som skal til for å lage en vellykket åpningsbok - historisk bakgrunn, grundig "research", strategiforklaringer, klare vurderinger, dyptpløyende kommentarer til de viktige partiene og originale idéer - og blandet dem på en slik måte at boken både er underholdende og lett å fordøye. Å beskrive den komplekse og populære Najdorfvarianten er en gedigen oppgave, men King har klart det med glans. Her finner du forslag til et repertoar for sort mot alle de viktige variantene, og det er lagt vekt på å angi sys-

temer som unngår den verste teorimaratonen, uten at de praktiske vinstsjansene blir mindre.

Derfor er ikke de mest hårreisende variantene, som Forgiftet bonde- og Polugajevskij-varianten, gjennomgått. Men, Kings forslag til systemer mot 6.Lg5 er meget interessant lesning og er kanskje bokens sterkeste punkt. Dette er en bok det ligger mye arbeid, tanker og kjærlighet bak - anbefales på det varmeste. JT

How to Play the Nimzo-Indian Defence, av Raymond Keene og Shaun Taulbut. 165 sider. Forlag: Batsford. Språk: Engelsk. Pris: 145,-

Den aller siste i rekken av Batsfords skandaløse "ny"-utgivelser. Såvidt jeg kan bedømme, betyr det for Batsford at et kort kapittel med noen ferske partier er tatt med bakerst i boken. Slik er det også her: 14 nye sider med åtte viktige partier. Nepe nok til å falle inn under betegnelsen "ny utgave" i de flestes øyne.

Det må bemerkes at originalboken (1981) var et utmerket stykke arbeid, med oversiktlig veiledning til temaene i denne overveiende strategiske åpningen, og med et flott utvalg kritiske partier. Det Nimzo-indiske forsvaret foreldes heller ikke så fort som mange andre, og boken er fortsatt den beste til å lære en hvordan man skal spille åpningen. Men som teoribakgrunn er den ikke holdbar, og har du forrige utgaven, må du i hvert fall ikke la deg lure til å kjøpe denne. JT

ALT I SJAKK

fra "Sjakkutsalget"
 Jomfrubråtveien 46a
 1179 Oslo
 tel. 22 67 95 20
 fax 22 67 95 13

- ◇ Litteratur
- ◇ Brikker, Brett, klokke - rekvisita.
- ◇ Sjakkcomputere, også for PC.

Alt til gunstige priser. Be om våre prislistor pr. oktober 1993. Se også NSb 6/1993.

Butikken åpen lørdag 11-14.
 Besøk andre tider arrangeres gjerne.

Forbundsnytt

Redigert av Johs. R. Kjekken

NORGES SJAKKFORBUND

Frennings vei 3, 0588 Oslo 5

Tlf. 22 15 12 41
Fax 22 71 00 07

Bankgiro 6011.05.33090
Postgiro 0809 5124748

Kontortid man.: 09.00-18.00
tir.-fre.: 09.00-15.00

Generalsekretær: Johs R.Kjekken

Forbundets medlemsavgift 1993 gjennom klubb: Senior: Kr 160,-. Junior/Kadett (født 1973-1979): Kr 80,-. Lille- og miniputt (født 1980 og senere): Kr 40,-. Direkte medlemskap koster det dobbelte. Medlemskapet inkluderer NSb fritt tilsendt.

PRESIDENT: Morten Sand (Nordstrand SK), Midtåsen 48 A, 1166 Oslo, tlf. 22 28 16 11p, 22 33 61 44a, fax 22 42 02 22a

VISEPRESIDENT: Thor Geir Harestad (Randaberg SK), Agatvn. 9, 4070 Randaberg, tlf. & fax 51 41 83 43 p, tlf. 51 41 08 11 a

KASSERER: Kai-Roger Johansen (Sjakkam.) Ammerudhellinga 48, 0959 Oslo Tlf. 22 25 77 00 p / 22 46 47 70 a

TURNERINGSSJEF: Øistein Magnussen (Asker SK), Øvre Gjellumvei 30, 1380 Heggedal, tlf. 66 79 68 39 p / 22 96 03 30 a.

All post til forbundet, dets utvalg og komiteer adresseres til forbundskontoret.

NSF 80 år i 1994

Norges Sjakkforbund vart stifta i 1914 og skal feire sitt 80-års jubileum i 1994. Ein arbeider med å markere jubileet i tilknytning til påskesjakkfestivalen i Oslo, men korleis opplegget blir er det for tidleg å seie noko sikkert om.

Ny klubb

Troms og Nordre Nordland Sjakkrets: NIH Sjakklubb i Narvik blir med dette ønskt velkommen som ny klubb i NSF. Formann er Geir Arne Torbergsen, Boks 696, 8601 Narvik, tlf. 76 94 84 07p.

TERMINFESTING AV ARRANGEMENT

1. november var hovedfrist for terminfesting av turneringar som skal gå i neste hausthalvår. Både arrangørar og deltakarar har nytte av at det er planlagt i god tid. Reserverte datoar som lokale arrangørar må unngå står i terminlista i dette NSb. Dermed er det berre å fylle ut tilsendt søknadsskjema og sende til kretsen, som umiddelbart sender det vidare til NSF, slik at vi tidleg til neste år kan presentere ei variert og fyldig terminliste for haust 1994.

Vi ber spesielt kretsstyrene om å merke seg datoen som er reservert for krets-

mesterskap i NSF, og sørge for at desse blir terminfesta. Da vil dei bli annonsert i turneringsinformasjonen i NSb, og slik nå fram til alle medlemmer.

NM 1996?

Namsos Sjakklubb skal stå for arrangementet av Landsturneringa i 1995, og kven som skal arrangere i 1996 vil bli bestemt på kongressen i Drammen i juli neste år. Så langt er det ingen som har søkt om arrangementet, og vi oppfordrar klubbar som har leikt med tanken om om nå å la det bli alvor og ta eit initiativ.

NNM 1994

Nord-Norsk Mesterskap 1994 er terminfesta til den 20-23. mai (pinsen), men til nå har ingen søkt om mesterskapet. Dette som ei påminning til klubbane i Nord-Norge!

Fleire forbundsdommarar

Norsk sjakk treng fleire forbundsdommarar, og NSF's Reglementsutvalg planlegg å arrangere eit forbundsdommarseminar 6.-8. mai 1994. Kretsdommarar med god erfaring som er interessert bør merke seg denne datoen. Meir informasjon vil i god tid bli sendt alle kretsdommarar. Forbundsdommar er den høgste dommargraden i norsk sjakk.

NSFU-nytt

Redigert av Johs. R. Kjekken

INTERESSE FOR KURS?

NSFU kjem gjerne og arrangerer kurs for tillitsvalgte eller for turneringsledarar. Er du interessert i slike kurs så meld frå til NSFU.

REPRESENTASJON

Nina Hagesæther, Hauge SKU og Frode Elsness, Sarpsborg SKU skal representere Norge i junior-VM 1993 som går i India i 17. november til 2. desember.

Nikolai Engedal, OSSU, representerer Norge i den internasjonale juniorturneringa i Hallsberg, Sverige den 28/12 - 5/1.

I det 1. EM i hurtigsjakk for yngre junior som går i Euro Disney, Paris før jul sender NSFU følgjande deltakarar: Jenter U 12: Reidun Bakervik, Fana SKU, jenter U14: Ingerid Nordhaug, Åsane SKU, gutar U12: Flemming Christenson, Nordstrand SKU, gutar U14: Kenneth Gvein, OSSU.

I kadettturneringa Manhem Open i Gøteborg den 4-7/11 er NSFU representert med Lars Løver, Fredrikstad SSU og Gunnar Einvik, Strømmen SKU.

NM FOR JENTER 1994

skal gå den 4-6. februar, og arrangementet er tildelt Hauge SK på Karmøy.

DET ÅPNE NM FOR JUNIORAR 1994

skal gå den 27/3 til 2/4. Arrangementet er tildelt Oslo Schakselkaps Ungdom i Oslo, og turneringa blir ein del av påskesjakkfestivalen som OOS og OSS arrangerer.

NM FOR SKOLELAG 1994

skal gå den 15-17/4, og arrangementet er tildelt Åvangen Ball- og Sjakklubb ved Moss.

NSFU SØKER ARRANGØRER:

Arvid Karlsens Minneturnering 1994, søknadsfrist 31. desember 1993.

NM for juniorlag 1994, terminfesta til den 9-11/9, søknadsfrist 31/1-94.

NM for ungdom individuelt 1994, terminfesta til den 18-20/11, søknadsfrist 31/1-94.

NORGES SJAKKFORBUNDS UNGDOM

Frenningsvei 3, 0588 OSLO 5,
Tlf: 22 15 12 41,
Telefax: 22 71 00 07.

Bankgiro: 6090.09.51208
Postgiro: 0803 2 037349

Leder: Kai Ingolf Johannessen,
Fjellvn. 4C, 1470 Lørenskog.
Tlf. 67 97 00 67p

Medlemsorgan: "Førsteraden" kommer ut med seks nummer i året. Abonnement for ikke-medlemmer: kr. 50,-.

Terminliste for NSF samt NSFUs hovedarrangement

Terminliste for NSF samt NSFUs hovedarrangement. Pr. 1. november.

Dato	Arrangement	NGP	Arrangør
HØSTEN 1993			
11-14/11	Julebordssjakk for de over 50 eller like ved		SK Jarl
12-14/11	Stjernen Grand Prix i Oslo	GP	SK Stjernen
12-14/11	Bergen GP	GP	Bergens SK
18-22/11	NATO-mesterskapet 1993 i Holland		Forsvaret
19-21/11	NM for ungdom individuelt (Skolesjakk-NM) (NSFU)		Kr.sand SKU
26-28/11	Sandefjord Grand Prix	GP	SK Caissa
4-5/12	Seriesjakk		Lokale arr.
12/12	Mandal Grand Prix, hurtigsjakk	GP	Mandal SK
19/12	Thoralf Pettersens Jule-GP, hurt.sj. i Drammen	GP	SK Tempo
26/12	OSS Hurtig Grand Prix 1993, hurtigsjakk i Oslo	GP	OSS
28-29/12	OSS Jule Grand Prix 1993 i Oslo	GP	OSS
28/12-4/1	Gausdal Masters 93/94 (Berger med 10 spillere, FIDE-kat. 9)		SK Jarl
VÅREN 1994			
2/1	Porsgrunn Grand Prix, hurtigsjakk	GP	Porsgrunn SK
6-13/1	Gausdal Troll Master 1994 (GM-kval. Monradturnering)		SK Jarl
14-16/1	Det åpne Sørlandsmesterskapet 1994	GP	Mandal SK
22-23/1	Seriesjakk		Lokale arr.
28-30/1	Stavanger Grand Prix	GP	Stavanger SK
29/1	Maratonlign i Ski utenfor Oslo		Ski SK
4-6/2	NM for jenter (NSFU) på Karmøy		Hauge SK
19-20/2	Namsos Grand Prix	GP	Namsos SK
26-27/2	Arendal Grand Prix	GP	Arendal SS
4-6/3	Kirkenes Grand Prix	GP	Kirkenes SK
5-6/3	Seriesjakk		Lokale arr.
12-13/3	KM for skolelag (NSFU)		Lokale arr.
19-20/3	Seriesjakk		Lokale arr.
25/3-3/4	Sjakkfestival i Oslo, GM-turnering,		OOS-OSS
27/3-2/4	Det åpne NM for juniorer i Oslo		OSSU
25-26/3	Oslo Grand Prix 1994, hurtigsjakk	GP	OOS-OSS
31/3-2/4	Påskefestivalen Grand Prix	GP	OOS-OSS
4-10/4	Det åpne NM 1994	GP	SK Jarl
15-17/4	NM for skolelag (NSFU) ved Moss		Åvangen B&SK
22-24/4	KM-helg, individuelt kretsmeesterskap NSF		Kretser NSF
24/4-1/5	Gausdal Arnold Cup, GM-turnering		SK Jarl
30/4-1/5	Det åpne NM i hurtigsjakk	GP	Øksfjord SK
3-10/5	Skei Masters 1994 (Berger med 10 spillere, FIDE-kategori 9)		SK Jarl
12-15/5	NM-lag finale, spillested Gausdal Høifjellshotell		SK Jarl
→ 20-23/5	Nordnorsk mesterskap 1994		Arr.søkes
20-23/5	Senior/veteranturnering for de over 50 eller like ved		SK Jarl

21-23/5	ASKOs pinseturnering i Oslo	GP	ASKO
28/5	Follo Open, tidshandicaptturnering i Ski utenfor Oslo		Ski SK
3-5/6	Gjøvik Grand Prix	GP	Gjøvik SK
10-12/6	Rosecupen GP i Molde	GP	Molde SK
10-12/6	Vettre GP i Asker	GP	Asker SK
10-16/7	Landsturneringa - NM i sjakk 1994 i Drammenshallen		Drammens SK
15/5	NM i lynsjakk i Drammenshallen		Drammens SK
HØSTEN 1994			
23/7-7/8?	Gausdal Sjakkfestival 1994		SK Jarl
→ 9-11/9	NM for juniorlag 1994		Arr.søkes
7-9/10	KM-helg, kretsmeesterskap for lag NSF		Kretser NSF
21-23/10	KM for ungdom individuelt (NSFU)		Lokale arr.
12-13/11	Seriesjakk		Lokale arr.
→ 18-20/11	NM for ungdom individuelt (Skolesjakk-NM) (NSFU)		Arr.søkes
3-4/12	Seriesjakk		Lokale arr.

Løsningene til kombinasjonene på s. 25:

1) [En mulig variant fra PCAs VM-match]
1.Dxh6+! Sxh6 2.Sxf6+ Kg7 3.Sxd7 Td8
4.Te7! [Redder Sd7.] 1-0

2) 1.Txa5! bxa5 2.Tb7 Dc8 [2...Dxb7 3.cxb7
Txd5 4.Dxd5! Txd5 5.b8D vinner.] 3.Txf7+
Kh8 4.Dc1! 1-0 [Dronningen invaderer
kongefløyen med mattangrep. Slike baklengs-
trekk er gjerne vanskelig å forutse.]

3) 1...Dd3! [Ikke 1...Dxa2?! da hvit med
2.Tcb7! kan skape problemer for Dc7.] 0-1
[Det er umulig for hvit å løse problemene på
førsteraden. 2.Tf1 (Eller 2.Sc3 Dxb1+)
2...Dxf1+ 3.Kxf1 Td1+ matt.]

4) 1...Lh6! [Lett å overse - hvit må ha
vurdert hvordan sort skulle bruke løperen på
g7 mot c3, men det er ikke der den er best
plassert.] 2.Dc2 [Eller 2.Dxh6 Dxc3+ og
Lc4 faller.] 2...Lxc1 3.Dxc1 Sxe4 og hvit
mister en offiser. 0-1

5) [Her har vi en forspilt mulighet fra
PCA-machen.] 1.Se4! [Truer Txb7+.]
1...Dd3 [Hvis 1...g5, følger 2.Tf6+ Kg7
3.Td6 som vinner.] 2.Tf2!! De3+!?! [2...Dxe4
3.Th2+! fulgt av bondeforvandling vinner,
eller 2...Dxd7 3.Th2+ Kg7 4.Txb7+! Kxh7

5.Sf6+ vinner.] 3.Td2! De1+ 4.Td1 De3+
5.Kb1! Dxe4+ 6.Ka1 og d-bonden vil til slutt
avgjøre partiet. Denne varianten var det
Kasparov som pekte på dagen etter partiet.

6) [Enda en mulig fortsettelse, denne gangen
fra FIDEs VM-match. Hvit truer rett og slett
å ta g3-bonden og få avgjørende fordel,
så...] 1...Sd2! 2.Lxa6 [2.Sxd2? byr ikke sort
på problemer etter 2...Txf1+ 3.Lxf1 Dj2+
4.Kh1 Lxf1 5.Dd8+ Kb7 eller (5...Ka7
6.Dxc7+ med evig sjakk.) 6.Dxd5+ Ka7
7.Df3 Le2!] 2...Txf3!! 3.gxf3 Sxf3+4.Txf3
Dxf3 og hvit må ta evig sjakk med 5.Dd8+
Ka7 6.Dxc7 Kxa6 7.Dc8 ½-½ Ros til dem
som analyserte 2...Sxf3+!?! [Men ikke det
fristende 2...Sxf3! 3.Lxf1 Txf3 4.gxf3 Dxf3
5.Dd8+ Kb7 (eller 5...Ka7 6.Dxc7+ Ka8
7.Dc8+ Ka7 8.Da6+ Kb8 9.Dxb6+ og
10.Db2 vinner.) 6.Dxd5+!! Dxd5 7.Lg2 og
hvit vinner.] 3.gxf3 Txf3 og sort remiserer, f.
eks. 4.Tb1 [Eller 4.Tc1 Txc3!] 4...Txc3
[Truer ...Df2+ og ...Dh2 matt.] 5.Tf1 Tf3 og
hvit kan ikke vinne, eller 5.Tb2 Df3 6.Dh6
[Dekker e3 og c1 og truer Txb6+!. 6.Dg5!?
strander også, etter 6...Dd1+ 7.Lf1 Tf3
8.Dd8+ Kb7 9.Dxd5+ Ka7 10.Dc4 Txf1+!
11.Dxf1 Dxd4+ og tårnet på b2 faller.]
6...Dd1+ 7.Kg2 [Ikke 7.Lf1? Tf3] 7...Df3+
med evig sjakk.

INNKVARTERING NM I SJAKK, DRAMMEN 1994

Drammens Schakkklub kan tilby innkvarteringsalternativer tilpasset den enkeltes smak, behov og lommebok. Vi har lagt vekt på å kunne tilby rimelig innkvartering sentralt i forhold til spillestedet, Drammenshallen.

Alle henvendelser skal gå gjennom Bjørn Lerstad, Ringvn. 2, 3070 Sande, tlf. 33 77 70 50p, eller Sverre Haugjord, Brandenggt. 7, 3041 Drammen, tlf. 32 81 98 42p, 32 83 26 65j.

Vær ute i god tid med din bestilling. Noen av tilbudene omfatter et svært begrenset antall plasser.

Quality Ambassadeur Hotel. NM-hotellet med meget god standard. 500 m fra spillestedet. Priser fra kr 235,- til 425,- pr. pers. m/stor frokostbuffet. Allergirom.

Comfort Hotel. 500 m fra spillestedet. Priser fra kr 170,- til 300,- pr. pers. m/frokost.

Danvik kurs og konferansesenter. 400 m fra spillestedet. Kursinternat, studentinternat og sovesaler. Priser fra kr 70,- til 265,- pr pers. m/frokost. Svømmehall, fellesrom med TV og totalt røykfritt og rusfritt innemiljø.

Leiligheter/hytter til mellom 6 og 16 personer. Leies ut fortrinnsvis til "klubblag". Priser fra ca kr 80,- til 160,- pr. pers. pr. døgn.

Skoleinnkvartering 500 m fra spillestedet. Priser fra kr 20,- (u/frokost og liggeunderlag) til 60,- (m/frokost og liggeunderlag) pr. pers. pr. døgn. Nattevakt.

Caravanvogn v/Drammenshallen (ikke telt). Pris kr 120,- pr. vogn pr. døgn inkl. strøm, vask og WC. 200 m til Marienlyst friluftsbad. Utleie av caravanvogn kan evt. ordnes v/ konkrete forespørsler.

Drammen Campingplass. 5 km fra spillestedet. Enkle hytter, caravanvogn og telt. Døgnpriser fra ca kr 100,-260,- pr. telt/vogn/hytte.

HOTELLET I DRAMMEN MED IDRETTSPRISER

KURS- KONGRESSER- IDRETTSARRANGEMENTER

QUALITY AMBASSADEUR HOTEL

Strømsø Torg 7, 3044 Drammen
Tlf.: 32 83 15 90

Oslo Schakselskap har gleden av å invitere til to NGP-turneringer i juleuken. Vi starter allerede 2. juledag, dvs. søndag 26. desember med en 6-runders hurtigsjakkturnering og 29. desember blir det en 5-runders ELO-berettiget turnering som går over to dager.

OSS Hurtig Grand Prix 1993

- Tidspunkt:** Søndag 26. desember, fremmøte innen kl 9.30, første runde starter kl 10.00. Slutt kl. 16.30.
- Spillested:** Oslo Schakselskap, Bogstadveien 30, 0355 Oslo
- Turneringsform:** 6 runders Monrad med betenkningstid 25 minutter pr spiller pr parti.
- Gruppeinndeling:** Alle spillere i én gruppe.
- Startavgift:** Senior kr 200,-, junior kr 130,-.
- Påmeldingsfrist:** Innen mandag 20 desember kl. 19.00.
Ved senere påmelding øker startavgiften med kr. 30,-.
- Premiering:** Kr. 1500 - 1000 - 800 - 500 - 300 v/ min. 45 spillere.
Forøvrig klassevis premiering til 1/3 av deltagerne.

OSS Jule-Grand Prix 1993

- Tidspunkt:** 28. - 29. desember, fremmøte senest kl 9.30 første dag. 3 runder på tirsdag og tre runder på onsdag.
- Spillested:** Oslo Schakselskap, Bogstadveien 30, 0355 Oslo
- Turneringsform:** 6 runder Monrad med betenkningstiden 1½ time/40 trekk, deretter ½ time på resten av partiet.
- Gruppeinndeling:** Det vil bli spilt i to grupper med skille ved Elo 1750.
- Startavgift:** Senior kr. 250,-, junior kl 150,-.
- Påmeldingsfrist:** Innen mandag 20. desember kl 19.00.
Ved senere påmelding øker startavgiften med kr. 30,-.
- Premiering:** Gruppe A: Kr. 2000 - 1200 - 600 v/ minimum
Gruppe B: Kr. 1000 - 700 - 300. 45 spillere
Forøvrig klassevis premiering til 1/3 av deltagerne.

NB! Max 100 deltagere i hver turnering.

Påmelding til Oslo Schakselskap
v/Sverre johnsen, tlf. 22 69 10 31, eller Thor Dannevig, tlf. 22 14 09 13.

Turnerings- informasjon

SS = spillested
SA = startavgift
PP = pengepremier
PI = påmelding/info
F = fremmøtetidspunkt
r = runder
gr = grupper

18-22/11: NATO-mesterskap i Holland

19. - 21. nov.: NM for ungdom ind.

I Kristiansand. Kvalifiserte deltakere får invitasjon gjennom sin krets.

26. - 28. nov.: Sandefjord Grand Prix

Se annonse neste side.

4. - 5. desember: Seriesjakk

12. desember: Mandal Grand Prix

SS: JC-huset, Mandal. 6 r. 25 min pr spiller pr parti. 2 gr. o/u 1500. SA: 200/100. F: 11.30. PP: A: 800-500-300, B: 600-400-200. PI: Ulf Backstrøm, tlf. 38 26 28 79p/38 26 20 67a, eller Rune Dybesland, tlf 38 39 18 14p/38 39 06 22a.

19. des.: Thoralf Pettersens Jule-GP

Se annonse neste side.

26. des.: OSS Hurtig Grand Prix

Se annonse side 45.

28. - 29. des.: OSS Jule-Grand Prix

Se annonse s. 45.

28. des. - 4. jan.: Gausdal Masters

Stormesterkvalifiserende Bergerturnering på Gausdal. Invitasjoner.

2. januar: Porsgrunn Grand Prix

SS: Brattås skole, Skjelsvik v/RV 354. 6 r. 25

min pr spiller pr parti. 2 gr o/u 1500. SA 200/100, familiemoderasjon! PP: A: 1500-1000-500, B: 1000-600-400. F: 10.15. PI: Innen 1. jan. til Dag Stavdal, Haukåsen 16B, 3727 Skien, tlf. (priv.) 35 53 88 35.

6. - 13. januar: Gausdal Troll Masters

Åpen, int., stormesterkvalifiserende turn.

14.-16. jan.: Det åpne Sørlandsm.skap

SS: JC-huset, Mandal. 6 r. 90 min 40tr, 30 min 15 tr, 30 min resten. 2 gr. o/u 1500. SA: 250/150 PP: A: 1200-800-500 B: 800-500-300 v/ min 50 delt. F: 18.30. Innkv. Mandalitten Hotell (38 26 14 22), Mones Feriesenter (38 26 49 00). PI: Innen 13/1 til Ulf Backstrøm tlf. 38 26 20 67a, 38 26 28 79 p, eller Rune Dybesland tlf. 38 39 06 22 a, 38 39 18 14 p.

22. - 23. januar: Seriesjakk

28. - 30. januar: Stavanger Grand Prix

SS: Tjensvoll Bydelshus. 6 r. 40 tr/90 min, 15 tr/30 min, resten/30 min. 2 gr. o/u 1500. SA: 250/150. PP: A: 1600-800-500, B: 1200-600-300. F: 18.30. PI: Morten Vang Jensen, tlf. 51 55 10 38p, Arild Lauvsnes, tlf. 51 88 19 41p.

29. januar: Maratonlyn i Ski

4. - 6. februar: NM for jenter (NSFU)

på Karmøy.

Sandefjord Grand Prix

26. - 28. november

Spillested:	VERDENSTEATERET (Gamle Øvre Kino) - vis a vis Sandefjords Blad.
Antall runder:	6 runder Monrad
Gruppeinndeling:	Over/under 1500
Betenkningstid:	40 trekk/90 min., neste 15 trekk: 30 min. Resten på 30 min.
Startkontingent:	Senior: Kr. 250,-, Junior. Kr. 150,-.
Premiering:	A: 2000/1250/750 B: 1250/750/500
Innkvartering:	Hotel Kong Carl: Tlf.: 33 46 31 17 Hotel Atlantic: Tlf.: 33 46 80 00 Granerød Hotel (Bugårdsparken): Tlf.: 33 47 70 77 Rica Park Hotel: Tlf.: 33 46 55 50 + rimelig innkvartering på Byskolen i Sandefjord sentrum (kr. 25,- pr. overnatting).
Informasjon:	Einar Kjæmperud, tlf.: 33 47 47 17 (privat) eller 33 11 40 33 (jobb).

Thoralf Pettersens Jule-Grand Prix

Søndag 19. desember

Går av stabelen i Bryggearbeidernes Velferdssal i Drammen (samme sted som Østlandsserieavslutningen ble spilt tidligere i år).

Det spilles 6 runder med betenkningstid 30 min pr spiller pr parti. Deltagerne inndeles i to grupper med ratingskille ved 1500. Startavgift for senior: Kr. 200,-, junior: Kr. 100,-. Siste fremmøte: Kl. 10.30.

Pengepremier: Klasse A: 2.000 - 1.000 - 700
Klasse B: 1.000 - 700 - 500
v/ minimum 50 deltagere.

Påmelding til Frode Ludvigsen, tlf. 32 81 39 14, eller på spillestedet før kl. 10.30.

Nyheter til "PC-folket"!

I tillegg til et stort utvalg sjakk-computere har vi nå også fått de nyeste sjakk-programmer for PC til lager.

- * GENIUS 2,0: ELO 2300+, og så godt som uslåelig i lynsjakk. Kr. 976,-
- * GIDEON PROFESSIONAL: ELO 2200+ (går også på 286) Kr. 695,-

Miljø-Produkter A/S, Box 492, 5501 Haugesund, tlf. 52 727252, fax 52 716637.